

SİNERJİ SİRKÜLER RAPOR

İçindekiler

1-İmalat Sanayii Yatırımlarına Sağlanan İlave Teşviklerin Uygulama Süreleri Uzatılmıştır	2
2-İhracat Bedellerinin Türk Lirasına Çevrilmesi Zorunluluğu Kaldırılmıştır	2
3-Bazı Mallara Uygulanacak KDV Oranları Yeniden Belirlenmiştir	3
4- 16 Ocak 2020 Tarihli İhracat Genelgesi ile Eski Genelge Kaldırılmış ve Bazı Değişiklikler Yapılmıştır	4
4.1. Mal ihraç ve ithalinde tarafların aynı veya farklı kişiler olması ayırımının kaldırılması	5
4.2. 5.000 ABD doları ve altındaki ihracat işlemlerine ilişkin istisnanın kaldırılması	5
4.3. İhracat bedellerinin sermayeye ilave edilecek tutar ile mahsubu	5
4.4. İthalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işlemi	6
4.5. Döviz tevdiat hesabından ihracat bedeli kabulü	6
4.6. Terkin uygulamasında 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesaplarının terkini	6
4.7. İhracat bedeli kabul belgesinin düzenlenmesi	6
4.8. Kambiyo takibine dahil olmayan ülkelere Lübnan'ın eklenmesi	7
4.9. Diğer bazı düzenlemeler	7
5- E-Defter Beratlarının Aylık veya Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yüklenebilmesine İlişkin Duyuru Yayınlanmıştır	8
6-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yapıtılan Sağlık Tesislerine İlişkin Sunulan Hizmetler Tevkifat Uygulaması Kapsamına Alınmıştır	9
6.1. Kamu özel iş birliği modeli ile yapıtılan sağlık tesislerine ilişkin işletme döneminde sunulan hizmetlerin tevkifat uygulaması kapsamına alınması	9
6.2. Yüklenici tarafından sağlık bakanlığına sunulan hizmetler ile alt yükleniciler tarafından bu kapsamda sunulan hizmetlerde KDV oranı	11
7- Kanun Yolundan Vazgeçme Seçeneğine İlişkin Tebliğ Yayınlanmıştır.....	12
7.1. Kanun yolundan vazgeçme kapsamındaki kararlar	13
7.2. Kanun yolundan vazgeçme müessesesinden yararlanmak için şartlar	14
8- Türkiye Transfer Fiyatlandırmasında OECD Raporlama Standartlarına Gececektir	14
8.1. Türkiye, transfer fiyatlandırmasında oecd raporlama standartlarına geçiyor	14
a) Genel Rapor	15
b) Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu	15
c) Ülke Bazlı Rapor	16
8.2. Bildirim yükümlülüğü	17

8.3. Ülke bazlı raporda yer alması gereken bilgiler.....	17
8.4. 2151 no.lu karar ile düzenlenen diğer hususlar	17
9- Bazı Teslimlerde Uygulanan KDV Tevkifat Oranları Değiştirilmiştir	18
10- Dijital Hizmetler Vergi Uygulaması Genel Tebliği Yürürlüğe Girmiştir	18
10.1. DHV'nin konusu	18
10.2. Türkiye'de hangi şartlar altında bir dijital hizmet verildiği düşünülmektedir?	19
10.3. DHV oranı	19
10.4. Vergi mükellefi	19
10.5. Muafiyetler	20
10.6. DHV tabanı nasıl hesaplanır?	20
10.7. Uyum ve diğer yükümlülükler	21
11- GEKAP Beyannamesi 2020 Yılında 6 Aylık, Takip Eden Yıllar için 3 Aylık Olarak Verilecektir.....	21
11.1. GEKAP 2020 ve 2021 yılı için beyan dönemleri	22
12- 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Yasalaşmıştır	22
12.1. Sosyal Güvenlik düzenlemeleri	22
12.1.1. Mesleki yeterlilik belgesine ilişkin ücretlerin işsizlik sigortası fonundan karşılanması	22
12.1.2. Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının başlangıcı.....	22
12.1.3. Türkiye'de ikamet etmeyen Türk vatandaşlarına döviz cinsinden BES'e dahil olabilme imkanı	22
12.1.4. Dövizle yapılacak katkı payları tutarları	22
12.1.5. Döviz cinsinden BES'e ödenen paylar için devlet katkı payının %10'a kadar indirilebilmesi	23
12.1.6. Asgari ücret desteğinin 2020 yılında da sağlanması.....	23
12.1.7. Kısa çalışma uygulamasından yararlanma şartlarının kolaylaştırılması.....	23
12.1.8. Telafi çalışması süresinin artırılması.....	24
12.2. Elektrik ve/veya doğal gaz tüketim bedellerinin tahakkuk ve/veya tahsilatlarının süresinin ve kapsamının belirlenerek 1 yıla kadar ertelenmesi hakkında Cumhurbaşkanına yetki verilmesi	24
12.3. Aksatılan bazı ödemelere yönelik düzenlemeler	24
12.4. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa yönelik düzenleme.....	25
12.5. Konaklama vergisine yönelik düzenleme	25
12.6. Kamu arazisi tahsis edilen kültür ve turizm bakanlığından belgeli yatırımcılar ve işletmecilere yönelik düzenleme	25
12.7. Yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesine yönelik düzenleme	25
12.8. İş yeri kira bedelinin ödenmemesine yönelik düzenleme	26

13- 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun Yayımlanmıştır	26
13.1. İş sözleşmelerinin üç ay süreyle işveren tarafından feshedilememesi.....	26
13.2. Ücretsiz izne ayrılan işçilere nakdi ücret desteği.....	27
13.3. Kısa çalışma ödeneğinin başlatılması	27
13.4. Kâr dağıtım sınırlaması getirilmesi	27
13.5. Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgeleri faaliyetlerinin belirlenen sınırlar dışında yapılabilmesi	28
13.6. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin alınmaması	28
13.7. Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerin ertelenmesi.....	28
13.8. Belediyelere ait taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralama bedellerinin ertelenmesi	29
13.9. TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı.....	29
13.10. Seyahat acenteleri aidatının ödenmemesi ve seyahat acentesi belgesinin devredilebilmesi	29
13.11. Makul olmayan fiyat artışlarının yasaklanması.....	29
13.12. Diğer bazı düzenlemeler.....	29
14- 7252 Sayılı Kanun'un İstihdama İlişkin Düzenlemeleri Yayımlanmıştır	30
14.1. İşyerinde kısa çalışmadan haftalık normal çalışma sürelerine dönüşte SGK Prim desteği	31
14.2. İşten çıkarma yasağı düzenlemesinde süre uzatımı.....	32
14.3. 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi	32
15-İlk Ülke Bazlı Rapor için Bildirim Formunun Verilme Süresi 30 Ekim 2020 Olarak Belirlenmiştir	32
16- Sermaye Hareketleri Genelgesi'nde Değişiklik Yapılmıştır	33
16.1. Döviz gelirlerinin beyanı.....	33
17- Tevkifat Oranları Geçici Süreyle Düşürülmüştür	34
18- Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmıştır	35
18.1. Genel kurul toplantısına katılım	35
18.2. Bakanlık temsilcisi bulundurma zorunluluğu	35
18.3. Bakanlık temsilcisi istenmesi	35
19- Kısa Çalışma Ödeneği, Sözleşme Fesih Yasağı ve Ücretsiz İzin Desteği Süresi Uzatılmıştır .	36
19.1. Kısa çalışma ödeneği süresinin uzatılması	36
19.2. Sözleşme fesih yasağı ve ücretsiz izin desteği süresinin uzatılması.....	36

20- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7256 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1) Yayımlanmıştır.....	36
20.2. Tanımlar.....	37
20.2.1. Kesinleşmiş alacak.....	37
20.3. Vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tanımları.....	39
20.4. Hazine Ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacakları ..	40
20.4.1. Alacağın türü ve dönemi.....	40
20.4.1.1. Alacağın türü.....	40
20.4.1.2. Alacağın dönemleri.....	40
20.5. Kapsama giren idari para cezaları.....	43
20.6. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen diğer alacaklar.....	43
20.7. İl Özel İdarelerince takip edilen amme alacakları.....	44
20.8. Belediyelerce takip edilen alacaklar.....	44
20.8.1. 213 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklar.....	44
20.8.2. 6183 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklar.....	45
20.8.3. Belediyelerin ücret alacakları.....	45
20.8.4. Belediyelerin su, atık su ve katı atık ücreti alacakları.....	45
20.8.5. Büyükşehir belediyelerinin katı atık ücreti alacakları.....	45
20.8.6. Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su alacakları.....	46
21- Varlık barışına ilişkin genel tebliğ yayımlanmıştır.....	47
21.1. Kapsama giren varlıklar nelerdir?.....	48
21.2. Yurt dışında bulunan varlıklar ne zamana kadar ve nereye bildirilecektir?.....	48
21.3. Yurt dışında bulunan varlıkların Türkiye'ye getirilmesi zorunlu mudur?.....	48
21.4. Yurt dışında bulunan ancak kapsama girmeyen varlıkların getirilmesi mümkün müdür?.....	48
21.5. Bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının bir önemi var mıdır?.....	48
21.6. Türkiye'ye getirilme şartı aranmayacak haller var mıdır?.....	48
21.7. Varlıklara ilişkin vergi yükümlülüğü var mıdır?.....	49
21.8. Türkiye'de bulunan varlıklar ne zamana kadar ve nereye bildirilecektir?.....	49
21.9. Beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması mümkün müdür?.....	49
21.10. Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar için bu düzenlemeden yararlanılabilecek mi?.....	49
21.11. Söz konusu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınacak mıdır? Dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecek midir?.....	49

21.12. Kanuni defterlere kaydedilen varlıklar hangi hesapta tutulacaktır?	49
21.13. Kayıtlara alınan varlıkların elden çıkarılması halinde satış kazancının tespitinde hangi bedel dikkate alınacaktır?	50
21.14. Kayıtlara alınan varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar gider veya indirim olarak kabul edilebilecek midir?	50
21.15. İnceleme ve tarhiyat yapılmayacak haller nelerdir?	50
22- İşverenlere Sağlanan Bazı Destek ve Teşviklerin Uygulama Süreleri Uzatılmıştır	50
22.1. Normalleşme desteği.....	50
22.2. Genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanların istihdamına yönelik teşvik uygulaması ...	51
22.3. İlave istihdam teşvikleri.....	51
23- Doğal Gaz Piyasası Kanunu Kapsamında Kurulan Şirketlerin Devir İşlemleri KDV'den Müstesna Tutulmuştur.....	52
24-Binek Otomobil Giderleri, Ücretlerin Vergilendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununda Yapılan Diğer Bazı Önemli Düzenlemelere İlişkin 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ Yayınlanmıştır	53
24.1. Binek otomobillerin giderleri ve amortismanlarının vergi matrahından indirilmesi	53
24.1.1. Kira bedellerinin ilgili yıl için belirlenen azami tutarı aşması halinde, aşan kısma ait KDV'nin durumu	53
24.1.2. Banka ve sigorta şirketleri gibi KDV mükellefi olmayanlarda gider yazılabilecek binek oto kira bedeli.....	54
24.1.3. Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler	54
24.1.4. Binek otomobillere ilişkin tamir, bakım, yakıt ve benzeri cari giderler.....	54
24.1.5. Binek otomobillerin günlük şekilde kiralanmasında gider kısıtlaması	54
24.1.6. 160.000 TL'lik Kanuni amortisman ayırma sınırının üzerinde olan tutarlardan ayrıldığı için KKEG olarak dikkate alınan amortismanın, araç satışı sırasında "DİĞER İNDİRİM" olarak kullanılabilmesi.....	55
24.1.7. Kanunun yürürlüğe girdiği 07.12.2019 tarihi ile 31.12.2019 tarihleri arasında satın alınan binek otomobiller için amortisman uygulaması.....	56
24.1.8. 07.12.2019 tarihinden önce alınmış olan binek otomobiller için amortisman uygulaması	56
24.2. İşverenlerce hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için sağlanan menfaatlere ilişkin istisna	57
24.2.1. İşverence hizmet erbabının ikamet ettiği mahallerin tümüne taşıma hizmeti sağlanmaması.....	58
24.2.2. Ulaşım bedeli ödemelerinin birden fazla ayı kapsayacak şekilde yapılması.....	58
24.2.3. Hizmet erbabının izin, rapor ve benzeri nedenlerle çalışmadığı günlere ilişkin ilgili ayda peşin olarak yapılan ve istisnaya konu edilmiş olan taşıma gideri ödemeleri	58
24.2.4. Taşıma giderinin vergiden istisna edilecek kısmının ücret bordrosunda gösterilmesi	58
24.2.5. Ulaşım bedelinin istisnaya isabet eden tutarına ait yüklenen KDV'nin indirimi....	58

24.3. Ücret gelirlerinin vergilendirilmesi.....	59
24.3.1. Tevkif suretiyle vergilendirilmiş veya tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirlerinin beyannameye konu edilmesi	59
24.3.2. Özel sektör işyerlerinde birden fazla işverenin yanında çalışanların durumu	60
24.3.3. Kümülatif veya sıfır matrah durumu	61
24.3.5. Tek işverenden elde edildiği kabul edilen ücretler	61
24.3.6. İstisna kapsamında ücret geliri elde edenlerin durumu	61
24.4. İcra ve iflas kanunu ile avukatlık kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin vergilendirilmesi ve gelir vergisi tevkifat uygulaması	62
24.4.1. Tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri	62
24.4.2. Ücretli olarak çalışan avukatların işverenlerine yapılan vekalet ücreti ödemeleri ...	63
24.4.3. Mahkeme kararında “KDV hariç” şeklinde bir ifadenin yer almaması	63
24.4.4. Borç tutarı için teminat verildiği ve istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi üzerine teminata konu paranın alacaklının avukatına ödendiği durumlarda.....	63
24.4.5. Vekalet ücreti ödemelerinde belge düzeni.....	63
24.5. Dar mükelleflerin (kurumlar dâhil) türkiye'ye getirdikleri yabancı paralarla iktisap ettikleri menkul kıymetlerin ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasında vergilendirme	64
24.5.1. Yabancı paralar için yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin alma şartının kaldırılması	64
24.5.2. Yabancı paraların Türkiye'ye fiziki olarak getirilmesi veya Türkiye'deki bankalara transfer edilmesi	64
24.5.3. Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisap edenlerin farklı kişiler olması.....	64
24.5.4. Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin müteakip dönemlerde başka dar mükelleflerce satın alınması	64
24.5.5. İstisnadan yararlanabilme şartı ve Türkiye'de menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşılması.....	64
25- E-Fatura ve E-Defter Uygulamalarına Geçiş Süreleri.....	65
26-Defter Tasdik Süreleri	65
27- 2020 Hesap Döneminde Bağımsız Denetime Tabi Olma Şartları	65
27.1. Herhangi Bir Ölçüte Bağlı Olmaksızın Bağımsız Denetime Tabi Olan Şirketler	66
27.2. Bağımsız Denetim Yönetmeliği Ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Şirketler	67

**2020-2021 VERGİLENDİRME
DÖNEMLERİ İÇİN UYGULAMADA VE
MEVZUATTA YAPILAN
DEĞİŞİKLİKLER**

1-İmalat Sanayii Yatırımlarına Sağlanan İlave Teşviklerin Uygulama Süreleri Uzatılmıştır

1950 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 1. maddesine göre, KDV Kanununun, imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlara ilişkin **inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin iade edilmesi** hakkındaki geçici 37. maddesi hükmü **2020 ve 2021** yıllarında yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV için de uygulanacaktır.

Bu Kararın 2. maddesine göre, 2012/3305 sayılı Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2020 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için; bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan **yatırıma katkı oranına 15 puan ilave** edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi **tüm bölgelerde %100 oranında** ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının **diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı %100** olmak üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanacaktır.

Bu Karar 1/1/2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2-İhracat Bedellerinin Türk Lirasına Çevrilmesi Zorunluluğu Kaldırılmıştır

31 Aralık 2019 tarihli ve 30995 sayılı (5. Mükerrer) Resmi Gazete'de "*Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2019-32/56)*" yayımlanmıştır.

Tebliğ ile yapılan düzenlemelerden öne çıkan ilk husus, ihracat bedellerinin en az %80'inin bir bankaya satılması (Türk Lirasına çevrilmesi) zorunluluğunun kaldırılmasıdır.

Buna göre, Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen **ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin**, fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden **bankaya transfer edilmesi veya getirilmesi zorunluluğu devam etmekte olup**, getirilen bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması (Türk Lirasına çevrilmesi) zorunluluğu kaldırılmıştır.

Diğer taraftan bu Tebliğin 10.maddesiyle, 2018-32/48 sayılı Tebliğin 13.maddesinin 2. fıkrası olan "*Bu Tebliğ hükümleri yürürlük tarihinden itibaren 6 ay süresince geçerlidir.*" hükmü yürürlükten kaldırılmıştır. Böylelikle, **ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin**, fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden **bankaya transfer edilmesi veya getirilmesi zorunluluğu kalıcı** hale getirilmiştir.

Yapılan düzenlemelerden öne çıkan başka bir husus ise **terkin** uygulamasına ilişkindir.

Buna göre her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

a) **30.000 ABD dolarına kadar** noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,

b) **30.000 ABD dolarından yüksek** olmakla birlikte **100.000 ABD doları veya eşitini aşmayan**, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline bakılmaksızın,

c) **200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin % 10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

Tebliğ **31 Aralık 2019** tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

3-Bazı Mallara Uygulanacak KDV Oranları Yeniden Belirlenmiştir

2 Ocak 2020 tarihli ve 30996 sayılı (1. Mükerrer) Resmi Gazete'de "*Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 1994)*" yayımlanmıştır.

Söz konusu Karar ile KDV oranı; tavuk yumurtasının toptan teslimlerinde %1, aşağıdaki listede yer alan mobilyaların tesliminde %8 ve toptancı halleri ve su ürünleri toptan satış yerlerinde faaliyette bulunanlara yapılan balık teslimleri ile bu malların bunlar tarafından gerçek usule tabi KDV mükelleflerine tesliminde %1 olarak belirlenmiştir.

Bilindiği üzere, KDV oranları; 2007/13033 sayılı Karar'a ekli **I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8** olarak tespit edilmiştir. Bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için ise aynı Kararın birinci maddesinin (a) bendi uyarınca % 18 oranında KDV uygulanmaktadır.

Bu Karar ile 2007/13033 Sayılı Karar'a ekli;

- (I) sayılı listenin 3. sırasının sonuna "tavuk yumurtası," ibaresi eklenmiştir. Diğer taraftan 2007/13033 Sayılı Karar'ın 1. maddesinin 3 numaralı fıkrasında "*(I) sayılı listenin 2/a sırasında yer alan ürünlerin perakende safhadaki teslimlerinde bu maddenin (a) bendinde öngörülen vergi oranı, 1, 2/b ve 3. sıralarında yer alan ürünlerin perakende safhadaki teslimlerinde ise (c) bendinde öngörülen vergi oranı uygulanır.*" hükmüne yer verilmektedir. Buna göre, tavuk yumurtasının toptan teslimlerinde KDV oranı %1'e indirilmiş; ancak perakende teslimlerinde bu oran %8 olarak uygulanacaktır.
- (I) sayılı listenin 6. sırasında yapılan değişiklik uyarınca, toptancı halleri ve su ürünleri toptan satış yerlerinde faaliyette bulunanlara yapılan balık teslimleri ile bu malların bunlar tarafından gerçek usule tabi katma değer vergisi mükelleflerine tesliminde KDV oranı %1'e indirilmiştir.
- (II) sayılı listenin "B) DİĞER MAL VE HİZMETLER" başlıklı bölümüne aşağıdaki sıra eklenmiştir. Böylelikle mobilya ürünlerine ilişkin teslimlerde KDV oranı %18'den %8'e indirilmiştir.

9401.30	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler
9401.40.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç)
9401.52.00.00.00	Bambudan

9401.53.00.00.00	Hintkamyımdan
9401.59.00.00.00	Diğerleri (Kamyı, sepetçi sđđüdü, bambu veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar)
9401.61	İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar
9401.69	Diğerleri (Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.71	İçleri doldurulmuş, kaplanmış olanlar (Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.79	Diğerleri (Metal İskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar)
9401.80	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar
9402.10.00.00.19	Diğerleri (Berber koltukları veya benzeri koltuklar)
9403.10	Bürolarda kullanılan türden metal mobilyalar
9403.20	Metalden diğer mobilyalar
9403.30	Bürolarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.40	Mutfaklarda kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.50	Yatak odalarında kullanılan türden ahşap mobilyalar
9403.60	Diğer ahşap mobilyalar

Karar 2 Ocak 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

4- 16 Ocak 2020 Tarihli İhracat Genelgesi ile Eski Genelge Kaldırılmış ve Bazı Değişiklikler Yapılmıştır

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın internet sitesinde, ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin 6 Kasım 2018 tarihli İhracat Genelgesi kaldırılmış; bunun yerine 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi yayınlanmıştır.

Hatırlanacağı üzere, 31 Aralık 2019 tarihli 5. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan 2019-32/56 Sayılı Tebliğ ile ihracat bedellerinin en az %80'inin bir bankaya satılması (Türk Lirasına çevrilmesi) zorunluluğu kaldırılmış ve 6 ay süreyle getirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedellerin bankaya transfer edilmesi zorunluluğu kalıcı hale getirilmişti.

Yukarıda yer alan değişiklik sonucunda, 6 Kasım 2018 tarihli ihracat genelgesi yürürlükten kaldırılmış ve bunun yerine yeni düzenlemelere ilişkin açıklamaların yer aldığı 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi (yeni genelge) yayınlanmıştır.

Söz konusu Genelge ile yapılan değişikliklerden öne çıkan hususlar aşağıda özetlenmektedir.

4.1. Mal ihraç ve ithalinde tarafların aynı veya farklı kişiler olması ayrımının kaldırılması

Eski Genelgede, mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu tarafların aynı kişiler olması ve ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla mümkündür.

Yeni Genelgenin “**İndirim ve mahsup işlemleri**” başlıklı 21. maddesinde yapılan düzenleme uyarınca, mal ihraç ve ithalinde tarafların aynı veya farklı kişiler olması ayrımı kaldırılmış olup, mahsup sonrası kalan tutarın yurda getirilmesi hükme bağlanmıştır.

Buna göre, mal ihraç ve ithalinde ihraç bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla, ilgili GB'lerin birer örneği/GB bilgilerinin bankalara ibrazı durumunda mal ihraç ve ithal bedellerinin bankalarca mahsubu mümkündür.

4.2. 5.000 ABD doları ve altındaki ihracat işlemlerine ilişkin istisnanın kaldırılması

16 Kasım 2018 tarihli Genelge (eski genelge) uyarınca, 5.000,- ABD doları veya karşılığı Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin tamamının tasarrufu serbestti. Ancak yeni Genelgenin “**İhracatçının serbest kullanımına bırakılan dövizler**” başlıklı 22. maddesinde yapılan değişiklik uyarınca bu istisna kaldırılmış ve sadece serbest bölgelere ihracat beyannamesi düzenlenmeden yapılan (SBİF ile yapılan) azami 5.000 ABD dolar ihracatlar kambiyo takibinde istisna tutulmuştur.

4.3. İhracat bedellerinin sermayeye ilave edilecek tutar ile mahsubu

Yeni Genelgenin “**İndirim ve mahsup işlemleri**” başlıklı 21. maddesine eklenen 12. fıkrasına göre, ihracatçılar tarafından yurt dışındaki iştiraklerine gerçekleştirilen ihracata ilişkin bedellerin ihracatçının aynı iştirakine söz konusu ihracatın fiili ihraç tarihinden sonra **sermaye olarak ilave edilecek tutar ile mahsubunda**, ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması ve

- İthalatçının ihracatçının iştiraki olduğuna ilişkin ilgili ticaret sicil kayıtlarının,
- İthalatçının bahse konu ihracat bedellerinin sermayeye eklendiğine/ekleneceğine ilişkin sermaye artırımı tutarını içeren yazılı beyanının,
- Sermaye artırımının henüz gerçekleştirilmemiş olması halinde ithalatçı firmanın yönetim kurulunun sermaye artırımı kararının,
- Sermaye artırımının gerçekleştirilmiş olması halinde ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesinin

ibraz edilmesi kaydıyla, ihracat bedelinin mahsup edilen kısmının yurda getirilmesi zorunlu değildir.

Mahsup işlemi gerçekleştirildiğinde, **sermaye artırımı henüz gerçekleşmemiş** ise sermaye artırımına ilişkin tescil belgesi yönetim kurulunun sermaye artırımı kararı tarihinden itibaren **üç ay içinde** mahsup işlemini gerçekleştiren bankaya ibraz edilecektir. Söz konusu tescil belgesinin bankaya ibraz edilmemesi halinde mahsup edilen tutar banka tarafından yurda getirilmeyen ihracat bedeli olarak değerlendirilecektir. (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 25.12.2019 tarih ve 586169 sayılı yazısı ile yapılan değişiklik)

4.4. İthalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işlemi

Yeni Genelgenin “İndirim ve mahsup işlemleri” başlıklı 21. maddesine eklenen 4. fıkra uyarınca, ithalat bedellerinin ihracat bedelinden mahsup işleminde kullanılabilmesi için ithalat konusu malların serbest dolaşıma giriş tarihi ile ihraç konusu malların fiili ihraç tarihi arasında **azami 180 gün olması** gerekmektedir.

4.5. Döviz tevdiat hesabından ihracat bedeli kabulü

Eski Genelgede, ihracat bedelinin, dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan döviz tevdiat hesaplarından tahsil edilebileceği açıklanmıştı. Yeni Genelge uyarınca, dövizin yurt dışından geldiğinin tespiti kaydıyla dışarıda yerleşik gerçek veya tüzel kişiler adına açılan **döviz tevdiat hesaplarından ihracatçının hesabına transfer edilen bedellerin** bankalarca ihracat bedeli olarak kabulü mümkündür.

4.6. Terkin uygulamasında 30.000 ABD dolarına kadar noksanlığı olan ihracat hesaplarının terkinini

Yeni Genelgenin “Terkin” başlıklı 28. maddesi uyarınca, her bir gümrük beyannamesi itibarıyla, **30.000 ABD doları** veya eşitine kadar noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır. Buna göre terkin uygulamasının son hali aşağıdaki gibi olmaktadır.

Her bir gümrük beyannamesi itibarıyla;

- **30.000 ABD doları veya eşitine kadar** noksanlığı olan ihracat hesapları doğrudan bankalarca ödeme şekline ve toplam beyanname tutarına olan oranına bakılmaksızın,
- **30.000 ABD doları veya eşitinden yüksek olmakla birlikte 100.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar noksanlığı olan (sigorta bedellerinden kaynaklanan noksanlıklar dahil) ihracat hesapları doğrudan bankalarca veya 90 günlük ihtarname süresi içinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince ödeme şekline bakılmaksızın,
- **200.000 ABD doları veya eşitini aşmamak üzere**, 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 9. maddesinde belirtilen mücbir sebep ve haklı durum halleri göz önünde bulundurulmak suretiyle beyanname veya formda yer alan bedelin %10'una kadar açık hesaplar ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce,

terkin edilmek suretiyle kapatılacaktır.

4.7. İhracat bedeli kabul belgesinin düzenlenmesi

2019-32/56 Sayılı Tebliğ ile yapılan değişiklik uyarınca bankalara, ihracat bedellerinin yurda getirildiğine dair 2018-32/48 Sayılı Tebliğ'in ekinde (**Ek-1**) yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi (İBKB) düzenlenmesi zorunluluğu getirilmişti.

Yeni Genelgede, bankalarca peşin bedel tutarının firma hesabına geldiği tarihten itibaren **24 ay** içerisinde İBKB düzenlenebileceği açıklanmıştır.

Diğer taraftan, ihracat bedelinin İBKB düzenlendikten sonra başka bir bankaya transfer edilmesi durumunda, İBKB düzenleyen banka tarafından kabulü yapılan tutarla ilgili olarak bedelin transfer edildiği bankaya yazılı bildirimde bulunulur ve söz konusu tutarla ilgili olarak tekrar İBKB

düzenlenemez. İhracat bedelinin birden fazla kez transferinin söz konusu olması durumunda her transferde transferi yapan banka tarafından transfer yapılan bankaya bedele ilişkin daha önce İBKB düzenlenip düzenlenmediğini belirten yazılı bildirimde bulunulur.

Ayrıca Genelgeye göre, Bankalarca İBKB düzenlenirken;

- Seri numarası satırına bankalarca verilecek sıra numarasının yazılması mümkündür.
- İhracat bedelinin 13. maddede sayılan yöntemlerle tahsil edilmesi halinde “Yurda Getiriliş Şekli” satırına bu husus belirtilmelidir.
- Yurda getirilen bedelin başlığı altında yer alan “Tutarı-Para Birimi” satırına bedelin ABD doları karşılığı ilave olarak belirtilmelidir.
- “Hesaba Geçiş Tarihi” satırına bedelin firma hesabına geçiş tarihi kaydedilecek olup ayrıca valör tarihinin ilave olarak belirtilmesi mümkündür.

İhracat bedellerinin takip edileceği sistem Hazine ve Maliye Bakanlığınca uygulamaya alınana kadar Bankalarca kabul işlemlerinde her bir işlem itibarıyla İBKB veya DAB'dan yalnızca bir tanesi düzenlenebilir.

4.8. Kambiyo takibine dahil olmayan ülkelere Lübnan’ın eklenmesi

Eski Genelgede, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (İhracat Bedelleri Hakkında) (Tebliğ No: 2018-32/48) hükümlerinin uygulanmayacağı diğer bir ifadeyle kambiyo takibine dahil olmayan ülkeler İran ve Suriye olarak belirlenmişti. Yeni Genelgenin “**İhracat bedellerinin yurda getirilmesi**” başlıklı 4. maddesinde yapılan düzenleme uyarınca bu ülkelere **Lübnan** da eklenmiştir.

4.9. Diğer bazı düzenlemeler

- Uluslararası yaptırımlar çerçevesinde bankaların kabul etmediği ihracat bedellerine ilişkin İBKB düzenlememesi sebebiyle açık kalan ihracat hesapları ihtarname süresi içinde söz konusu hususun yer aldığı banka yazısının ibrazı üzerine ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce kapatılır.
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı Afganistan, Irak ve Libya'ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca kabulünün, peşin döviz olarak getirilen bedellerde, ihracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak yapılması mümkündür.
- Açık ihracat hesabı ihbarını 1. fıkrada belirtilen süre içerisinde gerçekleştirilmeyen bankalar hakkında ilgili Vergi Dairesi Başkanlıklarınca veya Vergi Dairesi Müdürlüklerince Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılmasını teminen ilgili Cumhuriyet Savcılıklarına bildirimde bulunulur.

5- E-Defter Beratlarının Aylık veya Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yüklenebilmesine İlişkin Duyuru Yayınlanmıştır

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından "e-Defter Beratlarının Aylık veya Geçici Vergi Dönemleri Bazında Yüklenebilmesine İlişkin Duyuru" ve aylık yükleme veya geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunulması durumunda, e-Defter berat dosyalarının yükleme sürelerini gösterir tablolar yayınlanmıştır.

Diğer taraftan duyuruda, tercihlerini **31/01/2020** tarihine kadar bildirmeyen mükelleflerin, 2020 hesap dönemi berat dosyaları için **Aylık yükleme seçeneğini tercih etmiş olarak değerlendirileceği** açıklanmıştır. Söz konusu mükellefler, berat dosyalarını ilgili olduğu ayı takip eden üçüncü ayın son gününe kadar (hesap döneminin son ayına ait berat dosyalarını, gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verildiği ayın son gününe kadar) yüklemek zorundadırlar.

Aylık yükleme tercihinde bulunulması durumunda, e-Defter berat dosyalarının yükleme sürelerini gösterir tablo:

Dönem	Aylık Yükleme Tercihinde Bulunulması Halinde
Ocak	Nisan ayı sonu
Şubat	Mayıs ayı sonu
Mart	Haziran ayı sonu
Nisan	Temmuz ayı sonu
Mayıs	Ağustos ayı sonu
Haziran	Eylül ayı sonu
Temmuz	Ekim ayı sonu
Ağustos	Kasım ayı sonu
Eylül	Aralık ayı sonu
Ekim	Ocak ayı sonu
Kasım	Şubat ayı sonu
Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayın sonuna kadar.

Geçici vergi dönemleri bazında yükleme tercihinde bulunulması durumunda, e-Defter berat dosyalarının yükleme sürelerini gösterir tablo:

Dönem	Yükleme Zamanı
Ocak-Şubat-Mart	Mayıs ayı sonu
Nisan-Mayıs-Haziran	Ağustos ayı sonu
Temmuz-Ağustos-Eylül	Kasım ayı sonu
Ekim-Kasım-Aralık	Gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verileceği ayın sonuna kadar.

6-Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yapıtılan Sağlık Tesislerine İlişkin Sunulan Hizmetler Tevkifat Uygulaması Kapsamına Alınmıştır

14 Şubat 2020 Tarihli ve 31039 Sayılı Resmi Gazete’de 30 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ yayımlanmıştır.

Tebliğ ile kamu özel iş birliği modeli ile yapıtılan sağlık tesislerine ilişkin işletme döneminde sunulan hizmetlerin tevkifat uygulamasına dahil edilmesi, yüklenici tarafından sağlık bakanlığına sunulan hizmetler ile alt yükleniciler tarafından bu kapsamda sunulan hizmetlerde KDV oranı ve imalat sanayii yatırımlarına sağlanan ilave teşviklerin uygulama süresinin uzatılması hakkında açıklamalara yer verilmiştir. Tebliğe ilişkin özet bilgilere aşağıda yer verilmiştir;

6.1. Kamu özel iş birliği modeli ile yapıtılan sağlık tesislerine ilişkin işletme döneminde sunulan hizmetlerin tevkifat uygulaması kapsamına alınması

Tebliğin 1. maddesiyle, Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümünden sonra gelmek üzere “2.1.3.2.14. Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yapıtılan Sağlık Tesislerine İlişkin İşletme Döneminde Sunulan Hizmetlerde Tevkifat Uygulaması” başlıklı bölüm eklenmiştir.

Buna göre, 6428 sayılı Kanun kapsamında yapıtılan sağlık tesislerine yönelik işletme döneminde, Sağlık Bakanlığınca, alınan hizmetlere uygulanacak tevkifat oranları ile tevkifat uygulamasından doğan iade taleplerinde, bu hizmetlere aşağıdaki tabloda karşılık gelen işlem türleri dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, sağlık tesislerine yönelik sunulan hizmetleri **bilfiil ifa etmeyen alt yükleniciler** tarafından düzenlenecek faturalarda (yapım işleri hariç) **tevkifat uygulanmayacaktır**. Ancak, yüklenici firma tarafından alt yükleniciler aracılığıyla temin edilen ve Sağlık Bakanlığınca sunulan hizmetlere ilişkin Sağlık Bakanlığı tarafından Tebliğin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümü kapsamında (5/10)oranında [yapım işlerinde (3/10) oranında] KDV tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Söz konusu hizmetlerin, **alt yüklenicilerden temin edilmeksizin doğrudan yüklenici firma tarafından** Sağlık Bakanlığınca sunulması halinde, aşağıdaki tabloda bu hizmetlere karşılık gelen işlem türleri dikkate alınarak (işlem türü sütununda işlem türü belirlenmeyenler için Tebliğin (I/C-2.1.3.2.13.) bölümü kapsamında 5/10 oranında) tevkifat uygulanacaktır:

Tablo: Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yapıtılan Sağlık Tesislerine İlişkin İşletme Döneminde Alınacak Hizmetlerde Uygulanacak Tevkifat Oranları

Sözleşmede Öngörülen Hizmet	Hizmeti Bilfiil İfa Eden Alt Yükleniciden Yapılacak Tevkifat		Hizmeti Bilfiil İfa Etmeyen Alt Yüklenicilerden Yapılacak Tevkifat Oranı	Yükleniciden Yapılacak Tevkifat Oranı
	İşlem Türü	Oran		
Yer ve Bahçe Bakım Hizmetleri	Temizlik, Çevre ve Bahçe Bakım Hizmetleri (Tebliğ'in I/C- 2.1.3.2-10. bölümü)	7/10	Tevkifat Yok	5/10
İlaçlama Hizmetleri				
Çamaşır ve Çamaşırhane Hizmetleri				
Temizlik Hizmetleri				
Sterilizasyon ve Dezenfeksiyon Hizmetleri				
Alık Yönetimi Hizmetleri	İşgücü Temin Hizmetleri (Ilebi için I/C- 2.13.2.5 bölümü)	9/10	Tevkifat Yok	5/10
Hasta Yönlendirme ve Refakat / Resepsiyon/Yardım Masası/Taşıma Hizmetleri				
Güvenlik Hizmetleri				
Otopark Hizmetleri	Makine, Teçhizat, Demirbaş ve Taşıtlara Ait Tadil.	Tevkifat Yok»	Tevkifat Yok	5/10
Diğer Tıbbi Ekipman Destek Hizmeti				
Mefruşat Hizmeti				

	Bakım ve Onarım Hizmetleri (Tebliğin 1>C- 2.1.3.23. bölümü)			
Yemek Hizmeti	Yemek Servis ve Organizasyon Hizmetleri (Tebliğin 1/C-2.13.2.4 bölümü)	Tevkifat Yok	Tevkifat Yok	5/10
Olağanüstü Bakım ve Onarım Hizmeti	Yapını İşleri (Tebliğin	3/10	3/10	3/10
Bina ve Arazi Hizmetleri	MC-2.1.3.2.1. bölümü)			
Laboratuvar Hizmeti		Tevkifat Yok	Tevkifat Yok	5/10
Görüntüleme Hizmeti				
Rehabilitasyon Hizmeti				
Ortak Hizmetler Yönetimi Hizmeti				
Hastane Bilgi Yönetim Hizmeti				

*Hizmetin, Tebliğin (1/C-2.1.3.1/b) ayrımında sayılanlara ifa edilmesi durumunda “İşlem Türü” dikkate alınarak tevkifat uygulanacaktır.

Uygulama **1 Mart 2020** tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

6.2. Yüklenici tarafından sağlık bakanlığına sunulan hizmetler ile alt yükleniciler tarafından bu kapsamda sunulan hizmetlerde KDV oranı

Tebliğin 7. maddesi ile aynı Tebliğin (III/B-2.6.) bölümünden sonra gelmek üzere “2.7. Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Yapıtılan Sağlık Tesislerine İlişkin İşletme Döneminde Sunulan Hizmetlerde KDV Oranı Uygulaması” başlıklı bölüm eklenmiştir.

Bu bölümde,

- 2007/13033 sayılı BKK eki (II) sayılı listenin (B) bölümünün 21. sırasına uygun olarak, 6428 sayılı Kanun kapsamında yaptırılan sağlık tesislerine yönelik yüklenici tarafından Sağlık Bakanlığına sunulan **laboratuvar, rehabilitasyon ve görüntüleme hizmetleri ile alt yükleniciler tarafından bu kapsamda sunulan hizmetlerin %8 oranında KDV’ye tabi olduğu,**
- 2007/13033 sayılı BKK eki (II) sayılı listenin (B) bölümünün 24. sırasına uygun olarak, 6428 sayılı Kanun kapsamında yaptırılan sağlık tesislerine yönelik yüklenici tarafından Sağlık

Bakanlığına sunulan **yemek hizmetleri ile bu hizmetlere ilişkin alt yükleniciler tarafından sunulan yemek hizmetlerinin** %8 oranında KDV'ye tabi olduğu

açıklanmıştır.

7- Kanun Yolundan Vazgeçme Seçeneğine İlişkin Tebliğ Yayınlanmıştır

20 Şubat 2020 tarihli ve 31045 sayılı Resmi Gazete'de kanun yolundan vazgeçme seçeneğine ilişkin "517 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" yayınlanmıştır.

7194 sayılı Kanun'un 27. maddesiyle Vergi Usul Kanununun 379. maddesi "Kanun yolundan vazgeçme:" başlığıyla yeniden düzenlenmiştir.

Esasen, yapılan düzenlemeyle, yargı aşamasında da mükelleflerin yargı yolundan vazgeçerek idareyle uzlaşma yolunu seçebilmelerine olanak sağlanmıştır.

Konuyu kısaca hatırlatmak gerekirse, yargılama aşamasında mükelleflerin istinaf veya temyiz yolundan vazgeçmeleri halinde verilen karara göre, **dava konusu edilen verginin bir kısmı ve/veya cezanın bir kısmı ya da tamamından vazgeçilmesi ve idarece de ihtilafların sürdürülmemesi** yönünde düzenleme yapılmış ve uygulama 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu düzenleme, "**İstinaf**" ve "**Temyiz**" aşamasındaki vergi davaları için getirilmiştir. **Danıştay'ın bozma kararı üzerine verilen kararlar** uygulama kapsamında değildir.

Buna göre, mükelleflerin bu düzenlemeden yararlanabilmeleri için en az ilk derece mahkemesi kararının verilmesi gerekmektedir. İlk derece mahkemesi kararına göre, davanın idare veya mükellef lehine sonuçlanması durumuna göre bu uygulamadan aşağıdaki tabloda gösterilen şekilde yararlanılabilecektir.

Bu şekilde tahakkuk eden tutarlar tahakkuk tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenecektir. Bu maddeye göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezalarının %80'inin, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte bu sürede tamamen ödenmesi şartıyla, vergi ve ceza tutarından %20 oranında indirim yapılacaktır.

Tabloda ödenmesi gereken tutar 100 TL olarak kabul edilmiştir.	Vergi Mahkemesi veya Bölge İdare Mahkemesi Tarafından Kaldırılmışsa		Vergi Mahkemesi veya Bölge İdare Mahkemesi Tarafından Tasdik Edilmişse	
	Ödeme	İndirimli Ödeme	Ödeme	İndirimli Ödeme
Alacak Konusu				
Vergi Aslı	60	48	100	100
Vergi Ziyayı Cezası	0	0	75	60
Vergi Aslı Dava Konusu Edilmeyen veya Kaçakçılığa İştirak Nedeniyle Kesilen Vergi Ziyayı Cezası	25	20	75	60

Usulsüzlük Cezası ve/veya Özel Usulsüzlük	25	20	75	60
---	----	----	----	----

Kanun yolundan vazgeçilmesi hâlinde, tahakkuk edecek vergi ve/veya cezaların hesaplanmasında istinaf veya temyiz yolu kullanılmayan yargı kararı dikkate alınacaktır. Örneğin, vergi mahkemesince verilen karara karşı bölge idare mahkemesine istinaf başvurusunda bulunulmuş ve bunun üzerine bölge idare mahkemesince verilen temyiz yolu açık olan karara karşı kanun yolundan vazgeçilmiş olması hâlinde, kaldırılan ve/veya tasdik edilen vergi ve/veya ceza tutarı üzerinden tahakkuk edecek vergi ve cezaların hesaplanmasında, vergi mahkemesince verilen karar değil bölge idare mahkemesince verilen karar esas alınacaktır.

Bu Tebliğ ile söz konusu uygulamaya ilişkin özet bilgilere aşağıda yer verilmiştir;

7.1. Kanun yolundan vazgeçme kapsamındaki kararlar

Vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesince verilen istinaf yolu açık kararlar ile bölge idare mahkemesince verilen temyiz yolu açık kararlar (Danıştay'ın bozma kararı üzerine verilen kararlar hariç) kanun yolundan vazgeçme kapsamındadır. Dolayısıyla bir yargı kararının kanun yolundan vazgeçme kapsamında olması için;

- Vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan dava sonucu verilen karar olması,
- Vergi mahkemesince verilen karara karşı istinaf veya bölge idare mahkemesince verilen karara karşı temyiz yolunun açık olması,
- Kararın Danıştay'ın bozma kararı üzerine verilmemiş olması

şartlarını birlikte taşıması gerekmektedir.

Bu itibarla, örneğin;

- Vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde dava açılmaması nedeniyle davanın süre aşımı gerekçesiyle reddi yönünde verilen,
- Davanın ehliyet yönünden reddi şeklinde verilen,
- İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olmadığı gerekçesiyle davanın reddi yönünde verilen,
- Vergi mahkemesince verilip istinaf yolu açık olmayan kesin nitelikli,
- Bölge idare mahkemesince verilip temyiz yolu açık olmayan kesin nitelikli,
- Danıştay'ın bozma kararı üzerine verilen,
- Vergi/ceza ihbarnamesine karşı açılmamış olan davalarda verilen,
- Beyanname verilmesi üzerine tahakkuk fişi esasına göre yapılan tarhiyatlara açılan davalarda verilen,

- Vergi Usul Kanunu kapsamında yapılan şikâyet yoluyla müracaatın reddi üzerine açılan davalarda verilen,
- Ödeme emrinin tebliği, haciz gibi takip ve tahsilat işlemlerine karşı açılan davalarda verilen

kararlar ile buna benzer kararlar kanun yolundan vazgeçme müessesesi kapsamında değildir.

7.2. Kanun yolundan vazgeçme müessesesinden yararlanmak için şartlar

Kanun yolundan vazgeçme müessesesinden yararlanabilmek için;

- Bu müessese kapsamında olan yargı kararının mahkemece mükellefe tebliği üzerine, mükellef için geçerli olan istinaf veya temyiz başvuru süresi içerisinde, kanun yolundan vazgeçildiğine ilişkin dilekçenin dava konusu edilen vergi/ceza ihbarnamesini düzenleyen vergi dairesine verilmesi,
- Kanun yolunun kullanılmasından vazgeçilen kararın mükellefe tebliğ edildiği tarihi gösteren belge (mahkemeden alınan belge, tebliğ tarihini gösteren tebligata ilişkin belge vs.) ile birlikte verilen karar örneğinin bu dilekçeye eklenmesi,
- Verilen dilekçede dava konusu vergi ve/veya vergi cezalarının tümü için kanun yolundan vazgeçildiğinin beyan edilmesi

gerekmektedir.

Bu itibarla, **başvuruların, mükellef için geçerli olan istinaf ve temyiz süreleri içerisinde yapılması gerekmekte** olup, bu sürelerden sonra yapılan başvurular için 213 sayılı Kanununun 379. maddesi hükümlerinin uygulanması mümkün bulunmamaktadır. Yapılan başvuruların taahhütlü posta veya APS ile gönderilmesi hâlinde postaya verildiği tarih, adi posta ile gönderilmesi veya özel dağıtım şirketleri tarafından getirilmesi hâlinde ise vergi dairesinin kayıtlarına intikal ettiği tarih başvuru tarihi olarak dikkate alınır.

Dava konusu edilen vergi ve/veya cezaların bir kısmı için veya birden fazla ihbarnamenin tek davaya konu olması durumunda ihbarnamelerin biri ya da bir kısmı için başvuru yapılmış olması hâlinde söz konusu madde hükmünden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

8- Türkiye Transfer Fiyatlandırmasında OECD Raporlama Standartlarına Gececektir

25 Şubat 2020 tarihli ve 31050 sayılı Resmi Gazete'de "*Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 2151)*" yayımlanmıştır. Buna göre;

8.1. Türkiye, transfer fiyatlandırmasında oecd raporlama standartlarına geçiyor

25 Şubat 2020 tarihinde yayımlanmış olan **2151** No.lu Cumhurbaşkanı Kararı ile Türkiye, OECD'nin Matrah Aşındırma ve Kâr Aktarımı (BEPS) 13 numaralı eylem planında düzenlenmiş olan transfer fiyatlandırması raporlama standartlarına geçiyor. İlgili Karar'da **transfer fiyatlandırmasına ilişkin üç aşamalı belgelendirme** yaklaşımı düzenlenmiştir:

- Gayri maddi haklar, ticari faaliyetler, grup içi finansal işlemler, finansal ve vergisel durum gibi özellikli bilgileri içeren çok uluslu işletmeler (ÇÜİ) grubu hakkında küresel bilgileri kapsayan **Genel Rapor**;

- Grubun Türkiye mukimi işletmesinin ilişkili şirketleriyle yaptığı işlemler hakkında detaylı bilgileri içeren **Yıllık Transfer Fiyatlandırması Belgelendirme Raporu** ve
- Grubun faaliyet gösterdiği her bir ülke ile ilgili gelir, vergi öncesi kâr/zarar, ödenen/tahakkuk eden gelir/kurumlar vergisi, sermaye ve çeşitli ticari faaliyet ölçütlerinin yer aldığı **Ülke Bazlı Rapor**

Ülke bazlı raporlama zorunluluğunun amacı; toplam gelirin çok uluslu işletmeler grubundaki her bir işletmeye daha şeffaf biçimde dağılımını ve vergi idareleri arası bilgi değişimini kolaylaştırmayı sağlamak; işletmeler arası transfer fiyatlarının uygunluğunu değerlendirmede ve risk değerlendirme faaliyetlerinde İdarelere yardımcı olmaktır.

a) Genel Rapor

Çok uluslu işletmeler grubu kapsamında bulunan ve bir önceki hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alan bilançodaki aktif büyüklüğü ve gelir tablosundaki net satışlar tutarının her ikisi de 500 Milyon TL ve üzerinde olan Türkiye mukimi kurumlar vergisi mükellefleri, **2019 yılı** hesap döneminden başlamak üzere ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için Mali İdare'ye sunmak üzere Genel Rapor hazırlamak zorundadırlar. Genel Rapor, ilgili hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonuna kadar hazırlanmalıdır. Örneğin, takvim yılını takip eden işletmeler 2019 yılı hesap dönemine ilişkin ilk Genel Raporu **31 Aralık 2020** tarihine kadar hazırlamak durumundadırlar. Özel hesap dönemine tabi olanlar ilk Genel Raporu, **1 Ocak 2019**'dan sonra başlayan hesap dönemi için hazırlayacaklardır. Örneğin; **özel hesap dönemi** 31 Mart'ta biten kurumlar vergisi mükellefleri için Genel Raporun hazırlanacağı ilk özel hesap dönemi 1 Nisan 2019'da başlayıp 31 Mart 2020'de biten özel hesap dönemi olacaktır. Özel hesap dönemi 1 Nisan 2019'da başlayan işletmeler Genel Raporu 31 Mart 2021 tarihine kadar hazırlamak durumundadırlar. Genel Raporun, hazırlama süresi sona erdikten sonra, istenmesi durumunda, Mali İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi zorunludur.

Genel Raporda istenilen bilgiler beş ana kategoriden oluşmaktadır:

ÇÜİ grubunun;

- Organizasyon yapısı,
- İşletme faaliyetlerinin tanımı,
- Sahip olunan gayri maddi haklar,
- Grup içi finansal işlemleri,
- Grup içi finansal ve vergisel durumu.

b) Yıllık Transfer Fiyatlandırması Raporu

Yıllık bazda transfer fiyatlandırması belgelendirme raporu hazırlanması yükümlülüğü gene aynı şekilde devam etmektedir.

Bir hesap dönemi içinde ilişkili kişilerle yapılan işlemler için aşağıdaki tabloda özetlenen mükellefiyet durumu ve ilişkili işlem kapsamına göre yıllık transfer fiyatlandırması belgelendirme raporu hazırlanmasına devam edilecektir:

Mükellefiyet Durumu	Rapor Kapsamındaki İşlemler
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi (BMVD)'ne kayıtlı kurumlar vergisi mükellefleri	Yurt içi ve yurt dışı ilişkili işlemler
Diğer kurumlar vergisi mükellefleri	Yurt dışı ilişkili işlemler
Serbest Bölgelerde faaliyette bulunan kurumlar vergisi mükellefleri	Yurt içi ilişkili işlemler
Tüm kurumlar vergisi mükellefleri	Yurt dışı şubeleri ve serbest bölgelerde bulunan ilişkili kişilerle yaptıkları işlemler

Yıllık transfer fiyatlandırması belgelendirme raporu, kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresine kadar (yıllık hesap dönemleri için izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar) hazırlanmalıdır. Bu süre sona erdikten sonra, istenmesi durumunda, Mali İdare'ye veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara ibraz edilmesi zorunludur.

Bilindiği üzere; diğer kurumlar vergisi mükelleflerinin ilişkili kişilerle yaptıkları yurt içi işlemler ve gelir vergisi mükelleflerinin ilişkili kişilerle yaptıkları yurt içi ve yurt dışı işlemler yıllık transfer fiyatlandırması belgelendirme raporu kapsamı dışındadır.

Karar'da ayrıca, yıllık transfer fiyatlandırması belgelendirme raporunda yer alması gereken bilgi ve belgelerin detayları sunulmuştur.

c) Ülke Bazlı Rapor

Ülke Bazlı Rapor, **toplam konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan ÇÜİ Grubunun Türkiye'de mukim nihai ana işletmesi** (Türkiye'de birden fazla işletmesi bulunması durumunda diğerleri adına biri) tarafından hazırlanır. Konsolide finansal tabloların Avro dışında bir para biriminde düzenlenmesi halinde belirtilen haddin hesaplanmasında, raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap dönemi için Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nca (TCMB) belirlenen döviz alış kurlarının ortalaması dikkate alınacaktır. Böyle bir durumda, örneğin 2019 yılı raporlaması için 2018 yılı için TCMB tarafından belirlenen döviz alış kurlarının ortalaması kullanılacaktır.

Kapsama giren ÇÜİ grubu üyeleri, "**nihai ana işletme**" olarak veya "**vekil işletme**" olarak ülke bazlı raporlama yapabilirler.

Toplam konsolide grup gelirinin belirlenmesinde, raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap döneminin konsolide finansal tablolarındaki tutarlar esas alınır. Örneğin: 2019 yılı ülke bazlı raporlama için, konsolide gelirden esas alınacak tutar 2018 yılı hesap dönemine ait finansal tablolarda yer alan tutarlar olacaktır.

ÇÜİ gruplarının Türkiye'de mukim nihai ana işletmeleri için, **ilk ülke bazlı rapor, 2019 takvim yılı hesap dönemi için, 31 Aralık 2020 tarihine kadar** sunulmalıdır. Özel hesap dönemine tabi olan Türkiye'de mukim nihai ana işletme ilk ülke bazlı raporu, 1 Ocak 2019'dan sonra başlayan hesap dönemi için hazırlayacak ve ilgili özel hesap döneminin bitimini takip eden on ikinci ayın sonuna kadar elektronik ortamda Mali İdare'ye sunacaktır. Örneğin, özel hesap dönemi 1 Nisan 2019 tarihinde başlayıp 31 Mart 2020'de biten nihai ana işletme, ülke bazlı raporu 31 Mart 2021 tarihine kadar Mali İdare'ye sunmak zorundadır.

8.2. Bildirim yükümlülüğü

Ülke bazlı raporlamada ayrıca Mali İdare'ye bildirim yapma yükümlülüğü de bulunmaktadır. Kapsama giren ÇUI grubu üyeleri;

- a) "nihai ana işletme" veya "vekil işletme" olup olmadıklarını,
- b) Grup adına hangi işletmenin raporlama yapacağı ile
- c) Hesap dönemi hakkındaki bilgiler

hakkında bildirim yapmak zorundadırlar.

Bildirim süreleri şöyledir:

Takvim yılını takip eden mükellefler için;

- 2019 yılı Ülke Bazlı Raporlama için 31 Ağustos 2020'ye kadar,
- Takip eden yıllar için her yılın Haziran ayı sonuna kadar,

Özel hesap dönemini takip eden mükellefler için;

- İlk ülke bazlı rapor ile ilgili olarak 31 Ağustos 2020,
- Takip eden özel hesap dönemleri için bildirim süresi, Karar'da açıkça belirtilmemiş olmakla birlikte, ilgili özel hesap döneminin altıncı ayı sonuna kadar olabileceği düşünülmektedir.

8.3. Ülke bazlı raporda yer alması gereken bilgiler

- ÇUI grubunun faaliyet gösterdiği her bir ülke ile ilgili gelir, vergi öncesi kâr/zarar, ödenen/tahakkuk eden gelir/kurumlar vergisi, sermaye, geçmiş yıl kârları, çalışan sayısı ile nakit ve nakit benzeri dışında maddi varlıklar,
- ÇUI grubunun, ülke bazında, ilgili ülkede mukim her bir işletmesinin adı/unvanı, işletmenin kurulduğu ülke vergisel açıdan mukim olduğu ülkeden farklı ise bu ülkenin adı ve her bir işletmenin ana faaliyetleri.

Yukarıda bahsedilen tüm belgelendirmeler Türkçe olarak hazırlanmalıdır.

8.4. 2151 no.lu karar ile düzenlenen diğer hususlar

Karar'da OECD'nin Matrah Aşındırma ve Kâr Aktarımı (BEPS) 13 numaralı eylem planı çerçevesinde transfer fiyatlandırması belgelendirme hususları dışında aşağıdaki konularda ilaveler yapılmış daha önce yapılan bazı değişiklikler de 27/11/2007 tarihli 2007/12888 sayılı Karar'a işlenmiştir. Değişiklik yapılan ve/veya mevcut Karar'a işlenen diğer önemli hususlar aşağıda özetlenmiştir:

- İlişkili kişi kapsamı,
- Peşin fiyatlandırma anlaşmalarının revize edilmesi hakkında değişiklikler,
- Peşin fiyatlandırma anlaşmasının geçmişe uygulanması hakkında açıklamalar
- Yöntem uygulama önceliği hakkında açıklama,
- Yöntem isim değişikliği,

- Transfer fiyatlandırması belgelendirme yükümlülüklerinin tam ve zamanında yerine getirilmiş olması kaydıyla, %50 oranında uygulanacak ceza indirimi.

9- Bazı Teslimlerde Uygulanan KDV Tevkifat Oranları Değiştirilmiştir

03 Mart 2020 tarihli ve 31057 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 31) ile bazı teslimlere ilişkin KDV tevkifat oranları değiştirilmiştir.

Buna göre, yapılan değişiklikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tevkifata Tabi Mal veya Hizmetler	Yürürlükteki Oran	1/4/2020 Tarihinden İtibaren Uygulanacak Oran
Külçe Metal	5/10	7/10
Bakır, çinko, alüminyum ve kurşun,	5/10	7/10
İstisnadan vazgeçenlerin metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının tesliminde	5/10	7/10

10- Dijital Hizmetler Vergi Uygulaması Genel Tebliği Yürürlüğe Girmiştir

Dijital Hizmetler Vergisi ("DHV") Uygulama Genel Tebliği 20 Mart 2020 tarihli ve 31074 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Mart 2020'den itibaren yürürlüğe girmiştir.

10.1. DHV'nin konusu

Tebliğ, DHV kapsamına giren dijital hizmetlerin kapsamını açıklığa kavuşturmak için ilave açıklamalar sağlamıştır. DHV, Türkiye'de gerçekleştirilen aşağıdaki dijital hizmetlerden elde edilen gelirlere uygulanacaktır;

- Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri,
- Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzerleri dâhil) dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetler,
- Kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri (kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler dâhil),
- Yukarıda sayılan hizmetlere yönelik dijital ortamda dijital hizmet sağlayıcıları tarafından verilen aracılık hizmetleri.

Bu bağlamda, bazı önemli noktalar aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Dijital ortamda sunulan reklamcılık hizmetlerinin kapsamı geniş olarak tanımlanmıştır.

ii) Dijital ortamda satılan sinema, tiyatro, konser, müze, spor müsabakaları, otobüs, tren, uçak biletleri gibi fiili sunuma konu bir hizmetten faydalanma hakkını temsil eden biletler dijital içerik değildir.

Ek olarak, satılan bir malın çalışabilmesi için zorunlu olan ve satıcı tarafından satış esnasında malın bünyesine dâhil edilerek verilen yazılımların dijital ortamda aktive edilmesi veya indirilmesi, bu işlem dolayısıyla ayrıca bir bedel alınmaması kaydıyla, dijital ortamda yapılan içerik satışı olarak değerlendirilmeyecektir.

iii) Dijital ortamda mal veya hizmet satışları dolayısıyla malı satan veya hizmeti ifa eden tarafından elde edilen hasılat DHV'nin konusuna girmemektedir. Şu kadar ki; işlemin mal veya hizmet satışı olarak değerlendirilmesi (mal veya hizmet satımına aracılık olarak değerlendirilmemesi) için mal veya hizmet satışından kaynaklı edimlerin bu kişiler tarafından yerine getirilmesi ile tüketici haklarının korunmasına ilişkin ilgili mevzuattan kaynaklanabilecek sorumlulukların bu kişilerde olması gerekmektedir.

10.2. Türkiye'de hangi şartlar altında bir dijital hizmet verildiği düşünülmektedir?

Hizmetin Türkiye'de sunulması, hizmetin Türkiye'de sunulmasını, hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını, hizmetin Türkiye'de bulunan kişilere yönelik gerçekleştirilmesini veya hizmetin Türkiye'de değerlendirilmesini (Değerlendirmeden maksat, hizmetin karşılığını teşkil eden ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yurt dışında yapılmışsa, Türkiye'de ödeyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya kârından ayrılmasıdır. Şu kadar ki, dijital ortamda sunulan reklam hizmetinin Türkiye'de bulunmayan kişilere yönelik gerçekleştirilmesi durumunda hizmet Türkiye'de değerlendirilmiş sayılmaz.) ifade etmektedir. Buna göre, sayılanlardan herhangi birinin varlığı durumunda hizmet Türkiye'de sunulmuş sayılacaktır.

Bir tarafı Türkiye'deki kişiler olan mal veya hizmet (dijital içerik dâhil) alım satım işlemlerine aracılık hizmetlerinde, hizmet bedeli Türkiye'deki kişiden değil de işlemin diğer tarafı olan yurt dışındaki kişiden alınsa veya (hizmet alımları bakımından) Türkiye'deki kişi hizmetten yurt dışında faydalansa dahi, hizmet Türkiye'de bulunan kişilere yönelik gerçekleştirildiğinden, hizmet Türkiye'de sunulmuş sayılır. Türkiye'de bulunan kişinin gerçek veya tüzel kişi ya da satıcı veya alıcı olmasının, bu duruma tesiri yoktur.

10.3. DHV oranı

DHV, DHV kapsamına giren dijital hizmetlerden elde edilen gelirlere % 7,5 oranında uygulanacaktır.

Cumhurbaşkanı, dijital hizmet vergisi oranını, hizmet türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte %1'e kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

10.4. Vergi mükellefi

DHV'nin vergi mükellefleri, Türkiye'de vergi mükellefi olup olmadıklarına veya bu hizmetlerin Türk Daimi Kuruluşları aracılığıyla yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın dijital hizmet sağlayıcılarıdır.

Ayrıca, hizmet sağlayıcısının; Türkiye içinde ikametgâhının, iş yerinin, kanuni ve iş merkezlerinin bulunmaması hâlleri ile gerekli görülen diğer hâllerde Hazine ve Maliye Bakanlığı, vergi alacağına emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanlar ile işleme ve ödemeye aracılık edenleri verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya yetkilidir. (Tebliğ, Vergi Sorumlusu kavramı hakkında daha fazla açıklama yapılmamıştır.)

10.5. Muafiyetler

Türkiye’de elde edilen hasılatı 20 milyon Türk lirasından veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750milyon avrodan veya muadili yabancı para karşılığı Türk lirasından az olanların dijital hizmet vergisinden muaf olacağı hükme bağlanmıştır.

Mükellefin, finansal muhasebe açısından konsolide bir grubun üyesi olması hâlinde, bu hadlerin uygulanmasında grubun verginin konusuna giren hizmetlere ilişkin elde ettiği toplam hasılat dikkate alınacaktır.

Finansal muhasebe açısından konsolide bir grubun üyesi olup olunmadığı ile gruba dâhil olan diğer üyeler; dijital hizmet sağlayıcısının Türkiye’de gelir veya kurumlar vergisi yönünden mükellefiyetinin bulunması halinde Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına göre, bu vergiler bakımından mükellefiyetinin bulunmaması halinde ise Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarına göre tespit olunacaktır.

Her iki eşik de ilgili mali yılda aşılsa, muafiyet sona erecek ve haddin aşıldığı vergilendirme dönemini takip eden dördüncü vergilendirme döneminden itibaren dijital hizmet vergisi mükellefiyeti başlar. Söz konusu hadlerin aşılp aşılmadığının tespitinde, hesap döneminin üçer aylık dönemlerinin sonu itibarıyla ilgili hesap dönemi içinde elde edilen kümülatif hasılat dikkate alınacaktır.

Yukarıda belirtilen eşikler dışında, belirtilen hizmetlerden elde edilen gelirler;

- i) Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca hazine payı ödemesine tabi hizmetler;
- ii) Özel iletişim vergisine tabi hizmetler;
- iii) Bankacılık faaliyetleri kapsamında verilen hizmetler;
- iv) Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri neticesinde oluşturulan ürünlerin satışı ile münhasıran bu ürünler üzerinden sunulan hizmetler,
- v) 6493 sayılı Kanun kapsamındaki ödeme hizmetleri.

DHV dışında bırakılmıştır.

Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri neticesinde oluşturulan ürünler üzerinden sunulan dijital hizmetin, ürün sahibi tarafından aynı zamanda bu niteliği taşımayan ürünler üzerinden de sunulması halinde, istisna, münhasıran bu niteliği taşıyan ürünler üzerinden sunulan hizmet dolayısıyla elde edilen hasılatı uygulanacaktır.

Örneğin, bir işletmenin, yukarıda belirtilen şekilde Ar-Ge merkezinde Ar-Ge faaliyetleri neticesinde oluşturduğu bilgisayar antivirüs programının satışından elde ettiği hasılat istisna kapsamındadır.

10.6. DHV tabanı nasıl hesaplanır?

DHV tabanı, DHV kapsamına giren dijital hizmetlerden elde edilen gelirdir.

- i) Vergi matrahına KDV dahil değildir,
- ii) Verginin matrahından gider, maliyet ve vergi adı altında indirim yapılmayacaktır,
- iii) Bu dijital hizmetlerin bir parçası veya tamamlayıcısı olan hizmetlerden elde edilen gelirler vergi matrahına eklenecektir,

- iv) Sunulan dijital hizmetlere ilişkin vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler matraha dâhildir,
- v) Tahsilat aşamasında mükellef aleyhine kur farkı oluşması halinde ise söz konusu fark, olduğu vergilendirme döneminin matrahının tespitinde dikkate alınabilecektir,
- vi) Sunulan hizmete ilişkin düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilen ticari teamüllere uygun iskontoların matrahının tespitinde dikkate alınması mümkündür. Hasılatın elde edildiği vergilendirme döneminden sonra yapılan iskontoların matrahtan indirilmesi mümkün değildir.
- vii) Dijital ortamda mal veya hizmet satışına aracılık dolayısıyla elde edilen hasılatla konu tutardan, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 48 inci maddesi kapsamında alıcıların (tüketicilerin) cayma hakkını kullanması nedeniyle malların satıcılara iade edilmesi, hizmetlerin ifa edilmemesi ve mal veya hizmet bedelinin alıcılara (tüketicilere) iade edilmesine bağlı olarak mükellef tarafından muhatabına iade edilen kısmının, söz konusu iadenin yapıldığı vergilendirme döneminin matrahının tespitinde dikkate alınması mümkündür.

10.7. Uyum ve diğer yükümlülükler

Dijital hizmet vergisi mükellefleri ile DHV kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar, dijital hizmet vergisi beyannamelerini vergilendirme dönemini takip eden ayın son günü akşamına kadar vermekle yükümlüdürler.

Mükellefler, bir vergilendirme döneminde vergiye tabi hasılat elde etmeseler dahi bu dönemlerle ilgili olarak beyanname vermek zorundadır.

DHV'ye ilişkin beyanname verme ve ödeme yükümlülüklerini süresinde yerine getirmeyen dijital hizmet sağlayıcılarına veya Türkiye'deki yetkili temsilcisine, bu yükümlülüklerin yerine getirilmesi için dijital hizmet vergisini tarha yetkili vergi dairesi tarafından internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler kullanılarak 213 sayılı Kanunda sayılan tebliğat yöntemleri, elektronik posta veya diğer tüm iletişim araçları ile ihtarda bulunulabilecek ve bu durum Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinde ilan edilecektir.

İlandan itibaren 30 gün içinde bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde, Hazine ve Maliye Bakanlığınca dijital hizmet sağlayıcılarının sunmuş oldukları hizmetlere erişimin, bu yükümlülükler yerine getirilinceye kadar engellenmesine karar verilecektir.

Yükümlülüklerin yerine getirilmesi halinde, erişim sağlayıcıları tarafından erişim engellenmişse, Hazine ve Maliye Bakanlığınca erişimin engellenmesinin kaldırılması hususu Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna iletilir, bu hususun bildiriminden itibaren yirmi dört saat içerisinde erişim sağlayıcıları tarafından dijital hizmet sağlayıcılarının sunmuş oldukları hizmetlere erişim açılacaktır.

Söz konusu Tebliğe aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

11- GEKAP Beyannamesi 2020 Yılında 6 Aylık, Takip Eden Yıllar için 3 Aylık Olarak Verilecektir

22 Mart 2020 tarihli ve 31076 Sayılı Resmi Gazete'de "Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (Sıra No: 3)" yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ ile 4/4/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliği'nde yapılan değişiklik uyarınca, GEKAP Beyannameleri, 2020 yılında 6 aylık, takip eden yıllar için 3 aylık olarak verilecektir.

11.1. GEKAP 2020 ve 2021 yılı için beyan dönemleri

Yapılan değişikliklere göre;

a) **2020 yılı için 6 aylık beyan dönemleri aşağıda belirtildiği gibi olacaktır:**

- **Birinci dönem;** Ocak-Şubat-Mart-Nisan-Mayıs-Haziran.
- **İkinci dönem;** Temmuz-Ağustos-Eylül-Ekim-Kasım-Aralık.

b) **2021 yılından itibaren üç aylık beyan dönemleri ise aşağıda belirtildiği gibi olacaktır:**

- **Birinci dönem;** Ocak-Şubat-Mart.
- **İkinci dönem;** Nisan-Mayıs-Haziran.
- **Üçüncü dönem;** Temmuz-Ağustos-Eylül.
- **Dördüncü dönem;** Ekim-Kasım-Aralık.

12- 7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Yasalaşmıştır

“7226 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 26.03.2020 tarih ve 31080 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanunda öngörülen düzenlemelere ilişkin özet bilgiler aşağıda yer almaktadır.

12.1. Sosyal Güvenlik düzenlemeleri

12.1.1. Mesleki yeterlilik belgesine ilişkin ücretlerin işsizlik sigortası fonundan karşılanması

Bu Kanunun 16. maddesi ile 4447 sayılı Kanunun ek 3. maddesinde değişiklik yapılarak, **tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışanlar** tarafından alınması gereken **Mesleki Yeterlilik Belgesine** ilişkin sınav ve belge ücretlerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmasına yönelik uygulamanın 31/12/2021 tarihine kadar uzatılması düzenlenmektedir.

12.1.2. Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının başlangıcı

Bu Kanunun 17. maddesi ile 4447 sayılı Kanuna eklenen geçici 22. madde eklenerek, **Esnaf Ahilik Sandığı** uygulamasının **01.01.2021** tarihinden sonra başlanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

12.1.3. Türkiye’de ikamet etmeyen Türk vatandaşlarına döviz cinsinden BES’e dahil olabilmeye imkanı

Bu Kanunun 18. maddesi ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’nun 5. maddesinde değişiklik yapılarak; Türkiye’de ikamet etmeyen Türk vatandaşlarının ve 5901 sayılı Kanunun 28. maddesi kapsamındaki kişilerin (çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişiler) döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine dahil olabilmeye imkan sağlanmaktadır.

12.1.4. Dövizle yapılacak katkı payları tutarları

Yukarıdaki düzenleme paralelinde, bu Kanunun 4. maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 75. maddesine eklenen fıkra uyarınca, yabancı para cinsinden yapılan katkı payı ödemelerinin yatırıldığı yabancı para

cinsinden kurulan emeklilik yatırım fonlarından elde edilen irat tutarının tespitinde kur farkı dikkate alınmayacaktır.

12.1.5. Döviz cinsinden BES'e ödenen paylar için devlet katkı payının %10'a kadar indirilebilmesi

Bilindiği gibi, bireysel emeklilik sisteminde, ilgilinin sisteme ödediği katkı payının %25'i kadar Devlet katkısı ödenmektedir.

Bu Kanunun 19. maddesi ile 4632 sayılı Kanunun ek 1. maddesinde değişiklik yapılarak, döviz cinsinden bireysel emeklilik sistemine ödenen paylar için söz konusu oranın %10'a kadar indirilmesine yönelik olarak Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

12.1.6. Asgari ücret desteğinin 2020 yılında da sağlanması

Asgari ücret desteği 2016 yılından 2019 yılı sonuna kadar uygulanmıştır.

Bu Kanunun 29. maddesi ile 5510 sayılı Kanuna geçici 80. madde eklenerek; 2020 yılında da **sektör ayırımı yapılmaksızın**, finansmanı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak şekilde, işverenlere, ödeyecekleri sigorta priminden mahsup edilerek günlük 2,50 TL, aylık 75 TL asgari ücret desteği sağlanması amaçlanmaktadır.

Buna göre; 4/a sigortalıları çalıştıran işverenlerce;

- 2019 yılının aynı aya ilişkin SGK'ye verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı **128 Türk lirası ve altında** bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere, 2020 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,
- 2020 yılı içinde ilk defa bu Kanun kapsamına alınan iş yerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının,

2020 yılı Ocak ile Aralık ayları/dönemi için **günlük 2,50 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar**, bu işverenlerin SGK'ye ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecek ve bu tutar İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Ancak yukarıda belirtilen prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca **toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine** ait iş yerleri için **256 Türk lirası** olarak esas alınacaktır.

Bu kapsamda destekten yararlanılacak ayda/dönemde, 2019 yılı Ocak ila Kasım ayları/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması halinde bu destek hükümleri uygulanmayacaktır.

12.1.7. Kısa çalışma uygulamasından yararlanma şartlarının kolaylaştırılması

Bu Kanunun 41. maddesi ile 4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na geçici 23.madde eklenerek; **30/6/2020 tarihine kadar** geçerli olmak üzere, yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, ek 2. maddenin üçüncü fıkrasında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, **kısa çalışma başlama tarihinden önceki son**

60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanması düzenlenmiştir. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam edeceklerdir.

Bu kapsamda kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanununun 25. maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri) hariç olmak kaydıyla **işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekmektedir**. Yapılan başvurular, başvuru tarihinden itibaren **60 gün içinde** sonuçlandırılacaktır.

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini **31/12/2020 tarihine kadar uzatmaya** ve yukarıda belirtilen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır.

12.1.8. Telif çalışması süresinin artırılması

Bilindiği gibi, zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telif çalışması yaptırabilmektedir.

Bu Kanunun 43. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanununun 64. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “dört” şeklinde değiştirilmiş ve Cumhurbaşkanı’na bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetki verilmiştir.

Buna göre, işveren dört ay içinde çalışılmayan süreler için telif çalışması yaptırabilecektir.

12.2. Elektrik ve/veya doğal gaz tüketim bedellerinin tahakkuk ve/veya tahsilatlarının süresinin ve kapsamının belirlenerek 1 yıla kadar ertelenmesi hakkında Cumhurbaşkanına yetki verilmesi

Bu Kanunun 2. maddesi ile 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna eklenen 13.maddeyle, elektrik ve/veya doğal gaz tüketim bedellerinin tahakkuk ve/veya tahsilatlarının süresinin ve kapsamının belirlenerek **1 yıla kadar ertelenmesi** ile elektrik ve/veya doğal gaz dağıtım ve/veya tedarik şirketlerinin söz konusu ertelemelerden kaynaklanan anapara haricindeki tüketicilerden tahsil edilmeyen bedellere ilişkin finansman maliyetinin, gecikme zammı tutarını geçmemek üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına yönelik Cumhurbaşkanı’na yetki verilmiştir.

Finansman maliyeti kapsamına girecek maliyet unsurları da dâhil olmak üzere bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenecektir.

12.3. Aksatılan bazı ödemelere yönelik düzenlemeler

Bu Kanunun 48. maddesi ile 5834 sayılı Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler ile Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanuna eklenen geçici 2. madde uyarınca; **anapara ve/veya taksit ödeme tarihi 24/3/2020 tarihinden önce** olup da; kullandığı nakdi ve gayri nakdi kredilerinin anapara, faiz ve/veya ferilerine ilişkin **ödemelerini aksatan gerçek ve tüzel kişilerin, ticari faaliyette bulunan ve bulunmayan gerçek kişilerin ve kredi müşterilerinin karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdinde tutulan kayıtları, söz konusu borçların ödenmesi geciken kısmının 31/12/2020 tarihine kadar tamamının ödenmesi veya yeniden yapılandırılması halinde,**

bu kişilerle yapılan finansal işlemlerde kredi kuruluşları ve finansal kuruluşlar tarafından dikkate alınmayacaktır.

12.4. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununa yönelik düzenleme

Bilindiği gibi, işveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmi beşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilmektedirler.

Bu Kanunun 50.maddesi ile 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26. maddesinin onuncu fıkrasında yer alan ve yukarıda bahsedilen “yüzde yirmi beşini” ibaresi “yüzde otuz beşini” şeklinde değiştirilmiştir.

12.5. Konaklama vergisine yönelik düzenleme

Bilindiği gibi, Dijital Hizmet Vergisi ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu’nun 9. maddesiyle, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu’nun mülga 34. maddesi “Konaklama Vergisi” başlığıyla yeniden düzenlenerek Konaklama Vergisi ihdas edilmiş ve yürürlük tarihi 1/4/2020 olarak belirlenmiştir.

Bu Kanunun 51. maddesi ile konaklama vergisinin yürürlük tarihi **1 Ocak 2021** olarak yeniden belirlenmiştir.

12.6. Kamu arazisi tahsis edilen kültür ve turizm bakanlığından belgeli yatırımcılar ve işletmecilere yönelik düzenleme

Bu Kanunun 42. maddesi ile 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna eklenen geçici 25. maddesine göre, ilgili bakanlıklar tarafından üzerinde turizm tesisleri yapılmak üzere adlarına kamu arazisi tahsis edilen Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli yatırımcılar ve işletmecilerden; **irtifak hakkı tesis edilip edilmediğine veya kullanma izni verilip verilmediğine bakılmaksızın 1/4/2020 tarihi ile 30/6/2020 tarihi arasındaki dönemde tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları** ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli turizm tesislerinin yatırımcıları ve işletmecilerinden bu faaliyetleri dolayısıyla Hazine taşınmazlarını izinsiz kullanımlarından dolayı aynı dönemde tahsil edilmesi gereken **ecrimisillerin ödeme süreleri**, başvuru şartı aranmaksızın altı ay ertelenmiştir. Bu alacaklar ertelenen süre sonuna kadar herhangi bir zam veya faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

12.7. Yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesine yönelik düzenleme

Bu Kanunun geçici 1.maddesi ile Covid-19 salgın hastalığının ülkemizde görülmüş olması sebebiyle **yargı alanındaki hak kayıplarının önlenmesi amacıyla** bazı düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre;

a) Dava açma, icra takibi başlatma, başvuru, şikâyet, itiraz, ihtar, bildirim, ibraz ve zamanaşımı süreleri, hak düşürücü süreler ve zorunlu idari başvuru süreleri de dâhil olmak üzere **bir hakkın doğumu, kullanımı veya sona ermesine ilişkin tüm süreler**; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile usul hükmü içeren diğer kanunlarda taraflar bakımından belirlenen süreler ve bu kapsamda hâkim tarafından tayin edilen süreler ile **arabuluculuk ve uzlaştırma kurumlarındaki süreler 13/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

b) **2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlarda belirlenen süreler** ve bu kapsamda hâkim veya icra ve iflas daireleri tarafından tayin edilen süreler; nafaka alacaklarına ilişkin icra takipleri hariç olmak üzere tüm icra ve iflas takipleri, taraf ve takip işlemleri, yeni icra ve iflas takip taleplerinin alınması, ihtiyati haciz kararlarının icra ve infazına ilişkin işlemler **22/3/2020 (bu tarih dâhil) tarihinden,**

itibaren **30/4/2020 (bu tarih dâhil) tarihine kadar** duracaktır. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacaktır. Durma süresinin başladığı tarih itibarıyla, bitimine 15 gün ve daha az kalmış olan süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden başlamak üzere 15 gün uzamış sayılacaktır. Salgının devam etmesi halinde Cumhurbaşkanı durma süresini 6 ayı geçmemek üzere bir kez uzatabilecek ve bu döneme ilişkin kapsamı daraltabilecektir.

Aşağıdaki süreler bu **uygulamanın kapsamı dışında** sayılmıştır:

a) Suç ve ceza, kabahat ve idari yaptırım ile disiplin hapsi ve tazyik hapsi için kanunlarda düzenlenen zamanaşımı süreleri.

b) 5271 sayılı Kanunda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin süreler.

c) 6100 sayılı Kanunda düzenlenen ihtiyati tedbiri tamamlayan işlemlere ilişkin süreler.

2004 sayılı Kanun ile takip hukukuna ilişkin diğer kanunlar kapsamında;

a) İcra ve iflas daireleri tarafından mal veya haklara ilişkin olarak ilan edilmiş olan satış gününün durma süresi içinde kalması halinde, bu mal veya haklar için durma süresinden sonra yeni bir talep aranmaksızın icra ve iflas dairelerince satış günü verilecektir. Bu durumda satış ilanı sadece elektronik ortamda yapılacak ve ilan için ücret alınmayacaktır,

b) Durma süresi içinde rızaen yapılan ödemeler kabul edilecek ve taraflardan biri, diğer tarafın lehine olan işlemlerin yapılmasını talep edebilecektir,

c) Konkordato mühletinin alacaklı ve borçlu bakımından sonuçları, durma süresince devam edecektir,

ç) İcra ve iflas hizmetlerinin aksamaması için gerekli olan diğer tedbirler alınacaktır.

12.8. İş yeri kira bedelinin ödenememesine yönelik düzenleme

Bu Kanunun geçici 2. maddesi ile **1/3/2020 tarihinden 30/6/2020 tarihine kadar** işleyecek iş yeri kira bedelinin ödenememesi **kira sözleşmesinin feshi ve tahliye sebebi** oluşturmayacaktır.

13- 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun Yayımlanmıştır

17 Nisan 2020 tarihli ve 31102 sayılı Resmi Gazete'de "*7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun ile yapılan düzenlemelerden öne çıkan hususlar aşağıda özetlenmektedir.

13.1. İş sözleşmelerinin üç ay süreyle işveren tarafından feshedilememesi

Bu Kanunun 9.maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu'na eklenen geçici 10. maddeyle, İş Kanunu kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin iş sözleşmesi, **17/04/2020 tarihten 17/07/2020 tarihine kadar 3 ay süreyle** işveren tarafından feshedilemeyecektir (ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri haller nedeniyle fesih hariç). Fesih yasağı uygulanan hallerde işveren işçiyi

ücretsiz izne ayırabilecektir. Fesih yasağı süresini 6 aya kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacaktır.

13.2. Ücretsiz izne ayrılan işçilere nakdi ücret desteği

Bu Kanunun 7. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 24. maddeyle, ücretsiz izne ayrılan işçilere ve 15/3/2020 tarihinden sonra işten çıkarılmış olup, işsizlik ödeneğinden istifade edemeyen işçilere, İşsizlik Fonundan her gün için **39,24 Türk Lirası** (aylık 1.177,20)) nakdi ücret desteği verilecektir. Yapılan ödemelerden damga vergisi kesintisi (binde 7,59 oranında) yapılacaktır.

Ücretsiz izne ayrılarak ücret desteğinden yararlanan işçinin işveren tarafından fiilen çalıştırılmaya devam ettiğinin tespiti halinde 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102. maddesinde belirlenen idari para cezaları dört katı olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda verilecek nakdi ücret desteğinden yararlanma süresini 6 ay süreyle Cumhurbaşkanı uzatabilecektir.

13.3. Kısa çalışma ödeneğinin başlatılması

Bu Kanunun 6. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'nun geçici 23. maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesine "başvurular," ibaresinden sonra gelmek üzere "uygunluk tespitleri hariç olmak üzere" ibaresi eklenmiştir.

Maddenin yeni hali:

"30/6/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere, yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan kısa çalışma başvuruları için, ek 2. maddenin üçüncü fıkrasında işçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için öngörülen hizmet akdinin feshi hariç işsizlik sigortası hak etme koşullarını yerine getirmesi hükmü, kısa çalışma başlama tarihinden önceki son 60 gün hizmet akdine tabi olanlardan son üç yıl içinde 450 gün sigortalı olarak çalışıp işsizlik sigortası primi ödenmiş olması şeklinde uygulanır. Bu koşulu taşımayanlar, kısa çalışma süresini geçmemek üzere son işsizlik ödeneği hak sahipliğinden kalan süre kadar kısa çalışma ödeneğinden yararlanmaya devam eder.

*Bu madde kapsamında kısa çalışma uygulamasından yararlanabilmek için, iş yerinde kısa çalışma uygulanan dönemde 4857 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde yer alan sebepler hariç olmak kaydıyla işveren tarafından işçi çıkarılmaması gerekir. Bu madde kapsamında yapılan başvurular, **uygunluk tespitleri hariç olmak üzere** başvuru tarihinden itibaren 60 gününü sonuçlandırılır.*

Bu madde kapsamında yapılan başvuru tarihini 31/12/2020 tarihine kadar uzatmaya ve birinci fıkrada belirlenen günleri farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir."

Böylelikle, kısa çalışma ödeneği, **uygunluk tespitinin tamamlanmasını beklemeksizin, işverenin beyanına göre çalışana ödenecek**, hatalı bilgi halinde ise ödenen ücretler gerekli faiziyle işverenden tahsil edilecektir.

Kısa çalışma ödenekleri Mayıs ayından itibaren her ayın 5'inden 5'ine 3 ay için ödenecektir.

13.4. Kâr dağıtım sınırlaması getirilmesi

Bu Kanunun 12. maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. maddeyle, kâr dağıtım sınırlaması yasa maddesi haline getirilmiştir.

Buna göre, sermaye şirketlerinde (Yabancı şirketlerin Türkiye şubeleri ve şahıs şirketleri bu kapsama dahil değildir), **30/9/2020 tarihine kadar (daha sonra 31.12.2020 tarihine ertelenmiştir);**

- 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilecektir,
- Geçmiş yıl kârları ve serbest yedek akçeler dağıtımına konu edilemeyecektir,
- Genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtımını yetkisi verilemeyecektir.

Genel kurulca, 2019 yılı hesap dönemine ilişkin **kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa** veya **kısmi ödeme yapılmışsa**, 2019 yılı net dönem kârının %25'ini (yüzde yirmi beşini) aşan kısma ilişkin ödemeler 30/12/2020 tarihine kadar ertelenmiştir.

13.5. Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgeleri faaliyetlerinin belirlenen sınırlar dışında yapılabilmesi

Bu Kanunun 2. maddesinin (ğ) bendi ile yeni koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanı tarafından izin verilmesi durumunda 11/3/2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere;

- 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetler, Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılabilecektir,
- 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetler, Bölge dışında da yürütülebilecektir.
- Bu süre 3 aya kadar uzatılabilecektir.
- 5746 sayılı Kanun ile 4691 sayılı Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilecektir.

13.6. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin alınmaması

Bu Kanunun 1. maddesinin 1/(g) bendi ile koronavirüs (Covid-19) salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısmı alınmayacaktır.

13.7. Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerin ertelenmesi

Bu Kanunun 1. maddesinin 1/(a) bendi ile Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelemeye Çevre ve Şehircilik Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

13.8. Belediyelere ait taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralama bedellerinin ertelenmesi

Bu Kanunun 1. maddesinin 1/(ç) bendi ile Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların, 19/3/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesine büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve birliklerde meclis; bağlı kuruluşlarda ise yetkili karar organı yetkili kılınmıştır. Bu süreler, bitiminden itibaren ilgisine göre Çevre ve Şehircilik Bakanı veya İçişleri Bakanı tarafından 3 aya kadar uzatılabilecektir. Söz konusu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı döneme ilişkin olarak kira bedelleri tahsil edilmeyecektir.

13.9. TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı

Bu Kanunun 1. maddesinin 1/(i) bendi ile TEDAŞ'a olan geçmiş dönem elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlara ilişkin yapılandırma imkanı getirilmektedir. Buna göre, vadesi 01/02/2020 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla geldiği hâlde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ve yapılandırılmamış borçlar için 2021 yılının Eylül ayı sonuna kadar TEDAŞ'a iletilmek üzere dağıtım/perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması halinde bu alacaklar yapılandırılacaktır. Bu kapsamda yapılandırılan alacakların ilk taksiti 2021 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam üç eşit taksitte ödenecektir.

13.10. Seyahat acenteleri aidatının ödenmemesi ve seyahat acentesi belgesinin devredilebilmesi

Bu Kanunun 1 inci maddesinin 1/1 bendi ile Türkiye Seyahat Acenteleri Birliğinin gelirleri arasında yer alan yıllık aidat 2020 yılında alınmayacaktır.

Bilindiği gibi, Türkiye'de seyahat acenteliği faaliyeti göstermek için Bakanlıktan işletme belgesi almak zorunludur. Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 1618 sayılı Seyahat Acenteleri ve Seyahat Acenteleri Birliği Kanunu'nun 4 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle, işletme belgesi bir işletmeye mahsus olmak üzere tüzel kişilere verilecektir. İşletme belgesi acente unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilecektir. Devir edilen acentenin unvanı veya iltibasa yol açacak bir unvan 10 yıl içerisinde başka bir seyahat acentesine kullanılmayacak ve devir eden tüzel kişiliğe 3 yıl içerisinde yeniden işletme belgesi verilmeyecektir.

13.11. Makul olmayan fiyat artışlarının yasaklanması

Bu Kanunun 14.maddesi ile 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a eklenen ek 1. madde ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamayacağı düzenlenmiştir.

13.12. Diğer bazı düzenlemeler

- Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi

ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecektir. Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımlar uygulanmayacaktır. (Bu Kanunun 10. maddesi)

- Turizm tesisi amacıyla verilen izinler hariç olmak üzere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri adına verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmiştir. (Bu Kanunun 1 md. 1/b)
- Millî Parklar Kanununa tabi yerlerde 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılan kiralamalardan 1/4/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedeller başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenir. Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatmaya Tarım ve Orman Bakanı yetkili kılınmıştır. Bu alacaklar ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir. (Bu Kanunun 1 md. 1/c)
- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme süreleri, tüm sosyal sigorta prim ödemeleri ile 1053 sayılı Belediye Teşkilâtı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne yaptığı yıllık taksit ödemelerinden, 17/04/2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenler 3 ay ertelenmiştir. Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilecektir. (Bu Kanunun 1 md. 1/d)

14- 7252 Sayılı Kanun'un İstihdama İlişkin Düzenlemeleri Yayımlanmıştır

28 Temmuz 2020 tarihli ve 31199 Sayılı Resmi Gazete'de 7252 Sayılı "*Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*" yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanun ile;

- Özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlananlar ile nakdi ücret desteğinden yararlananların çalıştıkları işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönülmesi halinde, sosyal güvenlik primlerinin sigortalı ve işveren paylarının tamamının üç ay süreyle işsizlik Sigortası Fonundan karşılanması sağlanmıştır. Ayrıca, kısa çalışma uygulamasının uzatılmasına ilişkin mevcut yetki yeniden düzenlenmiştir.
- İşten çıkarma yasağı düzenlemesinin 30.06.2021 tarihine kadar uzatılabilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiş ve uygulamaya dair istisnai hallerde değişiklik yapılmıştır,
- 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri ile kamuya ait işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesine ilişkin hükmün yürürlüğü 31/12/2023 tarihine ertelenmiştir.

14.1. İşyerinde kısa çalışmadan haftalık normal çalışma sürelerine dönüşte SGK Prim desteği

Bu Kanununun 4. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici 26. madde uyarınca; Geçici 23.madde kapsamında, 1/7/2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların; işyerindeki **kısa çalışmanın sona ermesi ve aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri durumunda, 31/12/2020 tarihini geçmemek üzere** kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren **3 ay süreyle, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında**, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanacak ve destek tutarı Fondan karşılanacaktır.

Buna göre toplam yararlanabilecek en yüksek destek tutarı:

Prime esas kazanç alt sınırı (30 günlük)	2.943,00
SSK İşçi (% 14)	412,02
İşsizlik İşçi (% 1)	29,43
SSK İşveren (% 15,5)*	456,16
İşsizlik İşveren (%2)	58,86
Faydalanılabilecek toplam tutar:	956,47

**SGK primi işveren payında 5 puanlık indirim öngörüldüğünden hesaplamalar buna göre yapılmıştır.*

Nakdi ücret desteği kapsamında, 1/7/2020 tarihinden önce başvuruda bulunarak nakdi ücret desteğinden yararlandırılan sigortalının haftalık normal çalışma süresine dönmesi durumunda, işveren söz konusu sigortalı için birinci fıkra kapsamındaki destekten ilgili fıkrada belirtilen süreler ve şartlarla yararlandırılacaktır.

Bu kapsamda, işverene her bir ay için sağlanacak destek süresi;

- **Kısa çalışma ödeneği alanlar için** sigortalının, kısa çalışma ödeneği aldığı aylık ortalama gün sayısını,
- **Nakdi ücret desteğinden yararlandırılanlar için** nakdi ücret desteği aldıkları aylık ortalama gün sayısını

geçemeyecektir.

Bu maddeyle sağlanan teşvikten yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlanan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi indirimi, teşvik ve desteklerinden yararlanamayacaklar.

Cumhurbaşkanı, yukarıda belirtilen 3 aylık süreyi sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak 6 aya kadar uzatmaya yetkili kılınmıştır.

14.2. İşten çıkarma yasağı düzenlemesinde süre uzatımı

Bu Kanunun 5. maddesi ile 4857 sayılı İş Kanununun geçici 10.maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Buna göre, İşten çıkarma yasağı düzenlemesinin **30.06.2021** tarihine kadar uzatılabilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiş ve uygulamaya dair istisnai haller genişletilmiştir.

“Geçici Madde 10 – (Ek:16/4/2020-7244/9 md.)

Bu Kanunun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle 25. maddenin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, işyerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi, ilgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri dışında işveren tarafından feshedilemez.(1)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiyi haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez.

Bu madde hükümlerine aykırı olarak iş sözleşmesini fesheden işveren veya işveren vekiline, sözleşmesi feshedilen her işçi için fiilin işlendiği tarihteki aylık brüt asgari ücret tutarında idari para cezası verilir.

Cumhurbaşkanı birinci ve ikinci fıkrada yer alan üç aylık süreleri ~~altı aya~~ her defasında en fazla üçer aylık sürelerle 30/6/2021 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.”

14.3. 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesi

Bu Kanunun 10. maddesi ile 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 38. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “1/7/2020” ibaresi “31/12/2023” şeklinde değiştirilmiştir.

Böylelikle, **50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri** ile kamuya ait işyerlerinde **iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirilmesine** ilişkin hükmün yürürlüğü **31/12/2023** tarihine ertelenmiştir.

15-İlk Ülke Bazlı Rapor için Bildirim Formunun Verilme Süresi 30 Ekim 2020 Olarak Belirlenmiştir

1 Eylül 2020 tarihli ve 31231 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olan "*Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 4)*" (4 numaralı Transfer Fiyatlandırması Tebliği) ile 2019 hesap dönemine ve 1/1/2019’den sonra başlayan özel hesap dönemine münhasır olmak üzere ilk Ülke Bazlı Rapor için bildirim formunun verilmesi için en son tarih **30 Ekim 2020** olarak belirlenmiştir.

Bu suretle, daha önceden, ilk Ülke Bazlı Raporlama ile ilgili bildirim formunu vermek üzere 31 Ağustos 2020 olarak belirlenmiş (taslak tebliğ) olan en son tarih 30 Ekim 2020’ye kadar uzatılmış bulunmaktadır.

Hesap dönemleri takvim yılı olanlar 2019 yılı için; özel hesap dönemleri olanlar 1 Ocak 2019'dan sonra başlayan ilk özel hesap dönemleri için (örneğin; 31 Mart 2020'de, 30 Haziran 2020'de, 30 Eylül 2020'de biten özel hesap dönemleri) ülke bazlı raporlamaya ilişkin bildirim formunu 30 Ekim 2020 saat 23:59'a kadar 4 numaralı Transfer Fiyatlandırması Tebliği ekinde yer alan Ek-5'teki içeriğe ve İnternet Vergi Dairesinde yer alan açıklamalara uygun şekilde doldurarak İnternet Vergi Dairesi üzerinden elektronik ortamda vereceklerdir.

16- Sermaye Hareketleri Genelgesi'nde Değişiklik Yapılmıştır

Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin "Döviz gelirlerinin beyanı" başlıklı 16. maddesine, döviz gelirlerinin beyanına ilişkin olarak aşağıdaki 7. madde ve bunun devamına da "Kredi bakiyesinin hesaplanması" başlıklı 16/A maddesi eklenmiştir.

16.1. Döviz gelirlerinin beyanı

04.09.2020 tarihinde, Sermaye Hareketleri Genelgesi'nin "**Döviz gelirlerinin beyanı**" başlıklı 16. maddesine, döviz gelirlerinin beyanının hesaplanmasına ilişkin olarak aşağıdaki 7. madde eklenmiştir.

Bilindiği üzere, döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerden kredi kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olanlar, kullanmak istedikleri kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamının **son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşmaması** kaydıyla döviz kredisi kullanabilmektedirler.

Son üç mali yılın döviz gelirleri; son üç yıla ait konsolide olmayan finansal tablolar esas alınarak SMMM veya YMM tarafından hazırlanan ve onaylanan Döviz Gelirleri Beyan Formları ile birlikte bu formlarda işlenen tutarların döviz gelirleri kapsamı ile uyumlu olduğunun tespitini ve bu durumun tespitine dayanak oluşturan belgeler hakkında bilgileri içeren raporların bankalara ve finansal kuruluşlara ibrazı ile belgelenmektedir.

Eklenen fıkraya göre, firma tarafından yazılı olarak talep edilmesi halinde, son üç mali yıla ait döviz gelirleri beyan edilirken **içinde bulunulan mali yıla ait döviz gelirleri, döviz geliri hesaplamasına dahil edilebilecektir.** Bu durumda, eski döviz geliri beyanlarının üçüncü mali yıla ait olan bölümü dikkate alınmayacaktır.

Yeni eklenen fıkra:

"(7) Firma tarafından yazılı olarak talep edilmesi ve birinci fıkraya uygun olacak şekilde bankalara ve finansal kuruluşlara belgelenmesi halinde içinde bulunulan mali yıla ait döviz gelirleri, döviz geliri hesaplamasına dahil edilebilir. Bu durumda eski döviz geliri beyanlarının üçüncü mali yıla ait olan bölümü dikkate alınmaz."

2) Kredi bakiyesinin hesaplanması

26.8.2020 tarihinde, Sermaye Hareketleri Genelgesi'ne, aşağıda yer verdiğimiz, "**Kredi bakiyesinin hesaplanması**" başlıklı 16/A maddesi eklenmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerden kredi kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olanlar, kullanmak istedikleri kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamının son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşmaması kaydıyla döviz kredisi kullanabilmektedirler.

Eklenen 16/A maddesi ile Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt içinden veya yurt dışından mevzuata aykırı bir şekilde kullanıldığı tespit edilen döviz kredilerine ilişkin tutarların da krediyi kullanan

Türkiye’de yerleşik kişinin kredi bakiyesi hesaplamasına dahil edileceği; ancak aykırı kullanıma ilişkin tutarın eklenmesi ile kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarını aşması durumunda, aykırı kullanımdan kaynaklanan tutarın aşımına neden olan kısmı kredi bakiyesi hesaplamasında dikkate alınmayacağı hususu açıklanmıştır.

Yeni eklenen madde:

“Kredi bakiyesinin hesaplanması

MADDE 16/A – (1) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt içinden veya yurt dışından mevzuata aykırı bir şekilde kullanıldığı tespit edilen döviz kredilerine ilişkin tutarlar, krediyi kullanan Türkiye’de yerleşik kişinin kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir. Ancak aykırı kullanıma ilişkin tutarın eklenmesi ile kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarını aşması durumunda, aykırı kullanımdan kaynaklanan tutarın aşımına neden olan kısmı kredi bakiyesi hesaplamasında dikkate alınmaz.

(2) Geçici 1. madde kapsamında yapılacak kredi bakiyesi hesaplamalarında da birinci fıkra hükümleri uygulanır.”

17- Tevkifat Oranları Geçici Süreyle Düşürülmüştür

30 Eylül 2020 tarihli ve 31260 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3032 Sayılı Karar ile mevduat faizleri ve katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarına uygulanacak tevkifat oranları geçici süreyle düşürülmüştür.

Buna göre, **31/12/2020 tarihine kadar** (bu tarih dâhil) vadesiz ve özel cari hesaplara ve 30/09/2020 ile 31/12/2020 tarihleri arasında (bu tarih dâhil) açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kâr paylarına aşağıda yer alan oranlar uygulanacaktır.

Mevcut oran	30/09/2020 – 31/12/2020 Arasında Geçerli Oran
<p>2) Mevduat faizlerinden;</p> <p>i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %15,</p> <p>ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %12,</p> <p>iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %10,</p> <p>iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda % 0,</p> <p>3) Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;</p> <p>i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplarda %15,</p> <p>ii) 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda %12,</p>	<p>2) Mevduat faizlerinden;</p> <p>i) Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %5,</p> <p>ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %3,</p> <p>iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,</p> <p>iv) Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0,</p> <p>3) Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından;</p> <p>i) Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli hesaplarda %5,</p> <p>ii) 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli hesaplarda %3,</p> <p>iii)1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %0."</p>

iii) 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda %10.	
---	--

18- Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmıştır

09 Ekim 2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmi Gazete’de “*Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Bu Toplantılarda Bulunacak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Temsilcileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*” yayımlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelikle ile yapılan değişikliklerden öne çıkan hususlar aşağıda özetlenmiştir.

18.1. Genel kurul toplantısına katılım

Halka açık olmayan şirketlerde gerek nama gerek hamiline yazılı pay senetleri sahiplerinin vekilleri vasıtasıyla toplantıda temsil edilebilmeleri için vekâletnamenin noter onaylı şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu Yönetmelik ile yapılan değişiklik uyarınca, **noter onaylı olmayan vekaletnamelerde noter huzurunda düzenlenmiş imza beyanının eklenmesi** uygulaması kaldırılmıştır.

18.2. Bakanlık temsilcisi bulundurma zorunluluğu

Bilindiği üzere, aşağıda sayılan genel kurul toplantılarında ve bunların ertelenmesi halinde yapılacak ikinci toplantılarda Bakanlık temsilcisinin bulunması zorunludur:

- Kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketlerin bütün genel kurul toplantılarında, diğer şirketlerde ise gündeminde, sermayenin artırılması veya azaltılması, kayıtlı sermaye sistemine geçilmesi ve kayıtlı sermaye sisteminden çıkılması, kayıtlı sermaye tavanının artırılması veya faaliyet konusunun değiştirilmesine ilişkin esas sözleşme değişikliği ile birleşme, bölünme veya tür değişikliği konuları bulunan genel kurul toplantılarında.
- Genel kurula elektronik ortamda katılım sistemini uygulayan şirketlerin genel kurul toplantılarında.
- Yurt dışında yapılacak bütün genel kurul toplantılarında.
- Yurt dışında yapılacak imtiyazlı pay sahipleri özel kurul toplantılarında.

Bu Yönetmelik ile yapılan değişiklik uyarınca, yukarıda sayılanların dışındaki genel kurul toplantılarında, **kuruluş ve esas sözleşme değişikliği işlemleri Bakanlık iznine tabi olan şirketler hariç olmak üzere tek pay sahipli şirketlerin genel kurul toplantılarında** ve imtiyazlı pay sahipleri özel kurullarında Bakanlık temsilcisinin bulunması zorunlu değildir.

18.3. Bakanlık temsilcisi istenmesi

Genel kurul toplantılarında Bakanlık temsilcisinin bulundurulması için dilekçe ile fiziki ortamda başvurulmaktaydı.

Bu Yönetmelik ile yapılan değişiklik uyarınca, Bakanlık temsilcisinin bulundurulması için **MERSİS üzerinden elektronik ortamda** da müracaat edilebilecektir.

Ayrıca, **yönetim kurulunun mevcut olmaması** veya yönetim kurulu toplantı nisabı oluşmasına imkan bulunmaması ve münhasıran **yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi amacıyla çağrısız toplantı**

yapılmak istenmesi halinde, pay sahiplerinin veya temsilcilerinin tamamının imzaları noterce onaylanmış dilekçesiyle de Bakanlık temsilcisi görevlendirilmesi istenebilecektir.

19- Kısa Çalışma Ödeneği, Sözleşme Fesih Yasağı ve Ücretsiz İzin Desteği Süresi Uzatılmıştır

27 Ekim 2020 tarihli ve 31287 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3134 Sayılı Karar ile kısa çalışma ödeneği süresi ve 3135 sayılı Karar ile ücretsiz izin desteği ve sözleşme fesih yasağı süresi 2 ay uzatılmıştır.

19.1. Kısa çalışma ödeneği süresinin uzatılması

3134 Sayılı Karar ile 30/06/2020 tarihine kadar (bu tarih dahil) kısa çalışma başvurusunda bulunmuş işyerleri için **kısa çalışma ödeneği süresi**; yeni bir başvuru ve uygunluk tespiti yapılmasına gerek bulunmaksızın, daha önce kısa çalışmadan yararlanan aynı işçiler için ve aynı şartları aşmamak kaydıyla, 30.08.2020 tarihli ve 2915 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile uzatılan iki aylık süreden sonra başlamak üzere 2 ay (**31.12.2020**) uzatılmıştır.

19.2. Sözleşme fesih yasağı ve ücretsiz izin desteği süresinin uzatılması

3135 Sayılı Karar ile sözleşme **fesih yasağı ve ücretsiz izin desteği süresi 2 ay** uzatılmıştır.

Hatırlanacağı üzere, 7244 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanunu’na eklenen geçici 10 uncu madde uyarınca;

- Her türlü iş veya hizmet sözleşmesi, 4857 sayılı Kanun’un 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (II) numaralı bendinde ve diğer kanunların ilgili hükümlerinde yer alan ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler, belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde sürenin sona ermesi, işyerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi, ilgili mevzuatına göre yapılan her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi halleri dışında işveren tarafından feshedilemez.
- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç aylık süreyi geçmemek üzere işveren işçiyi tamamen veya kısmen ücretsiz izne ayırabilir. Bu madde kapsamında ücretsiz izne ayrılmak, işçiye haklı nedene dayanarak sözleşmeyi fesih hakkı vermez.

Bu süre en son 17/11/2020 tarihine uzatılmıştı.

Bu Karar ile söz konusu düzenlemenin uygulama süresi 2 ay (**17/01/2021 tarihine kadar**) daha uzatılmıştır.

20- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7256 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1) Yayımlanmıştır

7 Kasım 2020 Tarihli ve 31317 Sayılı Resmi Gazete’de "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7256 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1)" yayımlanmıştır. Kanunla ilgili özet bilgiler aşağıda yer almaktadır.

20.1. Amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış ve bazı alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir

Bu Tebliğ ile 7256 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacakları, il özel idareleri ile belediyeler ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına (YİKOB) ait alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümlerin uygulanmasına dair usul ve esaslar belirlenmiştir.

20.2. Tanımlar

20.2.1. Kesinleşmiş alacak

7256 sayılı Kanunun 1. maddesinde, Kanun kapsamına giren alacaklar, alacaklı idareler ve alacak türleri itibarıyla tanımlanmış ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş alacaklar kapsama alınmıştır.

Kanun kapsamında yapılandırılacak alacakların, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) kesinleşmiş olması gerekmektedir. Tebliğin izleyen bölümlerinde yapılan açıklamalarda kesinleşme tarihinin Kanunun yayımı tarihi dâhil olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bir alacağın kesinleşmesi, alacağın varlığının hukuk düzeninde ihtilaflı olmaması veya ihtilaflı hale gelme olasılığının kalmamasıdır.

Alacakların kesinleşmesi, düzenlendikleri veya ilişkili oldukları kanunlardaki hükümler nedeniyle farklı şekilde gerçekleşebilmektedir.

Bazı alacakların kesinleşme süreçleri;

a) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler ve vergi cezalarının kesinleşmesi;

(1) Beyanname ile beyan edilen vergiler beyan edildiği tarihte (ihtirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin dava konusu yapılması hâlinde bu vergiler kesinleşmemiş alacak olduğu halde, 7256 sayılı Kanunun 2. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine istinaden bu durumdaki vergilerin de Kanun hükmüne göre yapılandırılması mümkün bulunmaktadır.),

(2) İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergiler ile kesilen vergi cezalarına ilişkin düzenlenen vergi/ceza ihbarnamesinin tebliği üzerine,

- Süresi içerisinde dava açılmamış olması veya dava açılmış olmakla birlikte yargılama aşamalarının son bulması,

- Uzlaşma hükümlerinden yararlanılarak uzlaşılması,

hallerinde söz konusu olacaktır.

213 sayılı Kanunun "Tahakkuk" başlıklı 22. maddesinde "Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir hükmü yer almaktadır. Bu hükme göre, "verginin ödenebilir hale gelmesi" verginin tahakkuku olarak tanımlanmıştır.

"Tahakkuk" vergi hukukunun bir kavramı olduğu halde, "kesinleşme" yargılama hukukunun kavramıdır.

Vergi alacağının tahakkuku ile kesinleşmesi genellikle aynı zamanlarda gerçekleşmekle birlikte farklı olan durumlar da mevcuttur.

Örneğin, ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi ve kesilen cezalar vergi/ceza ihbarnamesiyle mükelleflere tebliğ edilmekte, mükelleflerce ilk derece mahkemesi olan vergi mahkemesinde dava

konusu yapılabilen ve vergi mahkemesince de bu cezalı tarhiyatların onanması (davanın reddedilmesi) hâlinde bir üst yargı merciine başvurulabilmektedir.

İtiraz/istinaf incelemesi bölge idare mahkemesinde, temyiz incelemesi Danıştay'da devam eden vergi ve cezalara ilişkin tarhiyatlar, vergi mahkemesi kararının vergi dairesine tebliği üzerine tebliğ tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun 112. maddesine göre gecikme faizi hesaplanarak "tahakkuk" ettirildiği halde, bir üst yargı merciinde yargılamanın devam etmesi nedeniyle bu alacakların "kesinleşmiş alacak" olarak değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, 7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, ilk derece yargı kararı üzerine tahakkuk ettiği halde yargılamanın devam etmesi nedeniyle kesinleşmemiş olan alacaklar Kanun kapsamına girmemektedir.

b) İdari para cezalarının kesinleşmiş alacak olabilmesi için idari yaptırım kararlarına karşı süresi içerisinde dava açılmaması veya dava açılmış olmakla birlikte yargılama aşamalarının son bulması gerekmektedir.

Ancak, 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu, 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun ve 23/5/1987 tarihli ve 3376 sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanun gereğince verilen idari para cezaları hakkında dava yolu bulunmadığından, bu idari para cezaları verildikleri tarih itibarıyla kesinleşmektedir.

c) Ecrimisillerin kesinleşmiş alacak olarak değerlendirilebilmesi için ecrimisil ihbamamesi/ecrimisil düzeltme ihbarnamesinin tebliği üzerine süresi içerisinde dava açılmamış olması veya dava açılmış olmakla birlikte yargılama aşamalarının son bulması gerekmektedir.

ç) Yukarıda yer verilen alacakların dışında kalan ancak Kanun kapsamına giren diğer alacakların kesinleşmiş alacak olarak değerlendirilebilmesi için söz konusu alacakların varlığının hukuk düzeninde ihtilafı olmaması veya ihtilafı hale gelme olasılığının kalmaması gerekmektedir.

Feragat yoluyla kesinleşme süreci;

6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda feragat hakkında özel bir düzenleme yapılmadığı halde anılan Kanunun 31 inci maddesinde, feragat konusunda 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Ancak, 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun yürürlüğe girmesi ile 1086 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmış ve 6100 sayılı Kanunun 447.maddesinde, 1086 sayılı Kanuna yapılan atıfların 6100 sayılı Kanuna yapılmış sayılacağı düzenlenmiştir.

6100 sayılı Kanunun 307.maddesinde feragat, "davacının, talep sonucundan kısmen veya tamamen vazgeçmesi" şeklinde tanımlanmıştır. Anılan Kanunun, 309.maddesinde feragat beyanının dilekçeyle veya yargılama sırasında sözlü olarak yapılabileceği; 311.maddesinde ise feragatin, kesin hüküm gibi hukuki sonuç doğuracağı düzenlenmiştir. Ayrıca, yargılamanın her aşamasında davacının feragatte bulunması mümkündür.

Buna göre, açılmış bulunan davadan davacının feragati ile davacı dava dilekçesindeki talep sonucunun tamamından vazgeçmiş sayılmakta olup, davadan feragat, davacının tek taraflı bir irade beyanı ile yapıp tamamlandığından, feragatin geçerliliği için feragatin davalı tarafından kabul edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, dava konusu uyuşmazlığın feragat nedeniyle son bulduğunu tespit etme görevi mahkemeye aittir. Mahkemenin, davacının beyanının gerçekten feragat olduğunu ve kanunun

öngördüğü şekilde yapıldığını tespit etmesi durumunda, davadan feragat nedeniyle uyuşmazlığın son bulduğuna karar vermesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi feragat, davacının talep sonucundan vazgeçmesi olup, feragat ile davacı, dava dilekçesinde belirttiği talepten tamamen veya kısmen vazgeçmiş olmaktadır. Davadan feragat ile davacı, sadece davasından feragat etmiş olmaz, aynı zamanda o dava ile istemiş olduğu haktan da tamamen vazgeçmiş olacaktır. Feragat eden davacı artık bu konuda yeniden dava açamayacağı gibi, feragatin her türlü sonucuna da katlanmak zorunda olup, davadan feragat edilmekle dava sona ermekte ve kesin hükmün sonuçlan doğmaktadır.

Bu itibarla, 7256 sayılı Kanun kapsamına tür ve dönem olarak girdiği halde varlığına ilişkin dava açılmış olan alacaklardan; anılan Kanunun yayımı tarihinden önce davadan tamamen feragat edilmiş ve feragate ilişkin mahkeme kararı ile kesinleşerek taraflardan birine tebliğ edilmiş olanlar, 7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş alacak olması şartıyla, Kanundan yararlanabilecektir.

Bu durumda, feragat edilen davaya konu olan ve kapsama giren alacakların tamamı esas alınarak Kanun hükümlerinin tatbiki gerekecektir.

Diğer taraftan, idari para cezaları için genel usul kanunu olan 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun “Vazgeçme ve kabul” başlıklı 30. maddesinin birinci fıkrasında “(1) Kanun yoluna başvuran kişi, bu konuda karar verilmeye kadar başvurusundan vazgeçebilir. Vazgeçme halinde bir daha aynı konuda başvuruda bulunulamaz.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, Kanun kapsamına giren idari para cezalarından, dava konusu yapılmış olanlar hakkında, davacıların davalarından vazgeçmeleri hâlinde de “feragate” ilişkin olarak yukarıda yapılan açıklamalara göre işlem yapılacaktır.

Öte yandan, 213 sayılı Kanunun “Kanun yolundan vazgeçme” başlıklı 379.maddesinde özel sonuçları olan feragat usulü düzenlenmiştir. Buna göre, vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesince verilen istinaf yolu açık kararlar ile bölge idare mahkemesince verilen temyiz yolu açık kararlar (Danıştay bozma kararı üzerine verilen kararlar hariç) üzerine; mükellef tarafından geçerli olan kanun yoluna başvuru süresi içerisinde, dava konusu vergi ve/veya vergi cezalarının tümü için kanun yolundan vazgeçildiğine ilişkin dilekçenin ilgili vergi dairesine verilmesi şartıyla kanun yolundan vazgeçme dilekçesinin verildiği tarih itibarıyla başkaca bir işleme gerek kalmaksızın bu vergi ve/veya vergi cezalarının maddede belirtilen oranlarda indirim yapılarak tahakkuk edeceği, kanun yolundan vazgeçme dilekçesinin vergi dairesince ilgili yargı merciine gönderileceği ve bu dilekçenin vergi dairesine verildiği tarihin kanun yolundan vazgeçme tarihi olarak kabul edileceği hükmüne bağlanmıştır.

Buna göre, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) 213 sayılı Kanunun 379. maddesi hükmünden yararlanmak üzere kanun yolundan vazgeçme dilekçesini ilgili vergi dairesine vermiş olanların bu borçları da kesinleşmiş alacak olarak kabul edilecektir.

20.3. Vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tanımları

Kanunun 1. maddesinin ikinci fıkrasının (a), (c) ve (ç) bentlerinde;

- vergi tabirinin, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergi, resim ve harçları,
- beyanname tabirinin, vergi tarhına esas olan beyanname ve bildirimleri,

- Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabirinin, Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranını (bu Kanunun yayımlandığı ay dâhil), ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Bu Tebliğde, vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabirleri, 7256 sayılı Kanunda tanımlandığı şekilde kullanılmıştır.

20.4. Hazine Ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacakları

7256 sayılı Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarından Kanun kapsamına alman alacaklar belirtilmiştir. Bu hükümler çerçevesinde Kanun kapsamına giren alacaklar, tür ve dönemler itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

20.4.1. Alacağın türü ve dönemi

20.4.1.1. Alacağın türü

7256 sayılı Kanunun kapsamına, 213 sayılı Kanun kapsamına giren vergiler ve vergi cezaları ile bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklar girmektedir.

20.4.1.2. Alacağın dönemleri

Kanun kapsamına giren vergiler, vergilendirme dönemleri itibarıyla aşağıda açıklanmıştır.

i) 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları Kanun kapsamındadır.

Konuya ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

Vergilendirme dönemi 15 gün olan mükellefiyetler

Vergilendirme döneminin bitim tarihi ve beyanname verme süresinin son günü Ağustos/2020 ayı ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, dönemin bitim tarihi Ağustos/2020 ayına rastlamakla beraber beyanname verme süresinin son günü Eylül/2020 ayına sirayet edenler kapsama girmemektedir.

Örneğin, 1-15 Ağustos 2020 vergilendirme dönemine ait petrol ve doğalgaz ürünlerine ilişkin özel tüketim vergisinin vergilendirme döneminin bitim tarihi ile beyanname verme süresinin son günü Ağustos/2020 ayına rastladığından kapsama girmekte, 16-31 Ağustos 2020 vergilendirme dönemi ise dönemin bitim tarihi Ağustos/2020 ayında olmakla birlikte beyanname verme süresi Eylül/2020 aya sirayet ettiğinden kapsama girmemektedir.

Aynı şekilde, 1-15 Ağustos 2020 tarihleri arasında noterler tarafından tahsil edilen ve dönemi izleyen 7 nci iş günü mesai saati bitimine kadar ilgili vergi dairesine yatırılması gereken noter harçları kapsama girmekte, buna karşılık 16-31 Ağustos 2020 dönemine ilişkin olanlar kapsama girmemektedir.

Vergilendirme dönemi aylık olarak belirlenen mükellefiyetler

Temmuz/2020 vergilendirme dönemi ve önceki dönemler kapsama girmekte, Ağustos/2020 vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Kanunun 15.maddesine göre mücbir sebep hali ilan edilmesi nedeniyle 518 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında mücbir sebep hâlinde olduğu kabul edilen mükellefler tarafından verilmesi gereken Mart, Nisan, Mayıs/2020 dönemlerine ilişkin muhtasar (muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve katma değer vergisi beyannamelerinin verilme süresi 27/7/2020 tarihine, ödeme süreleri ise 2020 yılının Ekim, Kasım veya Aralık aylarına ertelenmiştir.

7256 sayılı Kanunun 2 .maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde “Bu Kanun kapsamına giren dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla 213 sayılı Kanunun 15.maddesine göre mücbir sebep hali ilan edilmesi nedeniyle beyanname verme ve ödeme süresi ertelenen vergilerden, ödeme süresinin son günü 2020 yılının Ekim, Kasım veya Aralık ayına tekabül edecek şekilde belirlenenler hakkında bu Kanun hükümleri uygulanmaz. ” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tür ve dönem olarak Kanun kapsamına girmekle birlikte 213 sayılı Kanunun 15.maddesine istinaden 518 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında mücbir sebep hâlinde olduğu kabul edilen mükellefler tarafından verilmesi gereken Mart, Nisan, Mayıs/2020 dönemlerine ilişkin muhtasar (muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve katma değer vergisi beyannamelerine konu vergilerin Kanun kapsamında yapılandırılması mümkün bulunmamaktadır.

Vergilendirme dönemi 3 aylık olarak belirlenen mükellefiyetler

Vergilendirme döneminin bitim tarihi ve beyanname verme süresinin son günü Ağustos/2020 ayı ve öncesine rastlayan dönemler kapsama girmekte, Ağustos/2020 ayından sonraya rastlayanlar kapsama girmemektedir.

Örneğin, 1-2-3/2020 dönemi ve 4-5-6/2020 dönemi (3 aylık) gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisi kapsama girmekte, 7-8-9/2020 dönemine (3 aylık) ilişkin gelir (stopaj) vergisi ve katma değer vergisi kapsama girmemektedir.

Ancak, 27/4/2020 tarihine kadar verilmesi gereken 1-2-3/2020 dönemine ilişkin muhtasar (muhtasar ve prim hizmet beyannameleri dâhil) ve katma değer vergisi beyannamelerine konu vergiler tür ve dönem olarak Kanun kapsamına girmekle birlikte, 518 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında mücbir sebep hâlinde olduğu kabul edilen mükellefler tarafından bu döneme ilişkin verilmesi gereken beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin, ödeme sürelerinin son günü 27/10/2020 tarihi olarak belirlendiğinden, Kanunun 2.maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi gereğince yapılandırılması mümkün bulunmamaktadır.

Yıllık beyanname ile beyan edilen gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetleri

Vergilendirme dönemi yıllık olan vergilerde, 2019 takvim yılı ve önceki yıllara ilişkin vergilendirme dönemleri kapsama girmekte, 2020 takvim yılına ilişkin vergilendirme dönemi ise kapsama girmemektedir.

Özel hesap dönemine tabi olan mükellefler bakımından, özel hesap döneminin sona erdiği tarih ve beyanname verme süresinin son günü 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmekte, bu tarihten sonra olanlar ise kapsama girmemektedir.

Tasfiye dönemine ilişkin olarak verilmesi gereken beyannamelerden kanuni beyanname verme süresi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlar kapsama girmektedir.

Veraset ve intikal vergisi mükellefiyetleri

Bu vergi türünde, beyanname verme süresinin son günü 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan ve 7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanlar kapsama girmektedir.

Harç mükellefiyetleri

2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa göre alman harçlar genel olarak işlem anında beyanname alınmaksızın tahakkuk ettirilerek tahsil edilmektedir. Bununla birlikte, harçlar da 213 sayılı Kanun hükümlerine göre tarhiyata konu olabilmektedir.

492 sayılı Kanuna göre gayrimenkullerin devir ve iktisap işlemleri nedeniyle ödenmesi gereken harç tutarı ile ilgili olarak devir ve iktisap tarihinden sonra tarhiyat yapılabilmektedir. Bu çerçevede, 31/8/2020 tarihinden önce (bu tarih dâhil) gerçekleştirilen devir ve iktisap işlemleri nedeniyle, tarh edilip 7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunan harçlar Kanun kapsamına girmektedir.

492 sayılı Kanunun 28 inci maddesi uyarınca tahsili gereken karar ve ilam harçları ile aynı Kanunun (8) sayılı tarifesi uyarınca tahsil edilen yıllık harçlardan, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunanlar kapsama girmektedir.

Ücretlilerde asgari geçim indirimi

Ücretlilerde asgari geçim indirimi nedeniyle ilgililer veya işverenler adına tarh ve tahakkuk ettirilen gelir vergisi ve bu vergiye bağlı cezalar Kanun kapsamındadır. Bu alacaklar için de 31/8/2020 tarihi esas alınacak, aylık ya da üç aylık vergilendirme dönemleri için yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde Kanun kapsamına girip girmediği tespit edilecektir.

ii) 2020 yılına ilişkin olarak 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları Kanun kapsamındadır.

2020 yılına ilişkin olarak 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi, yıllık harçlar gibi alacaklar Kanunun kapsamına girmektedir.

18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin altıncı fıkrası gereğince, yıl içinde ilk defa kayıt ve tescil edilen taşıtlara ilişkin olup, kayıt ve tescilin yapıldığı tarih 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olanlara ilişkin tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi Kanun kapsamına girmekte, bu tarihten sonra olanlar ise girmemektedir.

2020 yılına ilişkin olarak yıllık tahakkuk etmesi gereken motorlu taşıtlar vergisi için yapılan tarhiyatlardan 31/8/2020 tarihine kadar tahakkuk ederek Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olan ve bu tarih itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunanlar kapsama girmektedir. Ancak, 31/8/2020 tarihinden sonra tahakkuk edenler kapsama girmemektedir.

492 sayılı Kanuna ekli (8) sayılı tarife uyarınca tahsil edilen ve 2020 yılına ilişkin olarak 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden yıllık harçlar kapsama girmektedir.

iii) 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları Kanun kapsamındadır.

Vergi aslına bağılı olmayan vergi cezalarında 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup, vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanlar kapsamdadır.

Örneğin; Temmuz/2020 dönemine ait olup 31/8/2020 tarihi saat 00:00'a kadar elektronik ortamda verilmesi gereken mal ve hizmet alımlarına ilişkin bildirim formu (Form Ba) ile mal ve hizmet satışlarına ilişkin bildirim formunun (Form Bs) bu tarihte verilmemesine ilişkin tespitler en erken bu tarihin bittiği 00:00 saatinden sonra dolayısıyla 1/9/2020 tarihinde yapılabileceğinden, bu tespitlere ilişkin vergi aslına bağılı olmayan vergi cezaları Kanun kapsamına girmemektedir. Temmuz/2020 döneminden önceki dönemlere ait söz konusu bildirimler nedeniyle kesilmesi gereken cezalar ise Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olması şartıyla Kanun kapsamına girmektedir.

Diğer taraftan, vergi aslına bağılı olarak kesilen vergi cezalarında ise verginin ait olduğu dönem dikkate alınarak kapsama girip girmediği tespit edilecektir.

20.5. Kapsama giren idari para cezaları

Kanun kapsamına;

- 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa göre,
- 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanununa göre,
- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlarca,

verilen idari para cezaları hariç olmak üzere 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları girmektedir.

7256 sayılı Kanun kapsamına giren idari para cezalarından, 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup, vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanlar Kanuna göre yapılandırılabilir.

20.6. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen diğer alacaklar

21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında takip edilen ve 7256 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamında olan alacaklardan, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup, vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olan asli ve fer'i amme alacakları Kanuna göre yapılandırılabilir.

Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi kapsamına;

- Ecrimisiller,
- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) alacakları,
- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu (DFİF) alacakları,
- Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü tarafından verilen öğrenim ve katkı kredisi alacakları,
- Doğrudan gelir desteği ödemelerinden geri alınması gereken alacaklar,

- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alacaklar,
- 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre doğan yiyecek bedelleri,
- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununa istinaden alman Devlet hakkı bedelleri, gibi alacaklardan vergi dairelerine takip için intikal etmiş olanlar girmektedir.

6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca hesaplanan %10 oranındaki zam, 68 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile 79 uncu maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca hesaplanan %10 oranındaki tazminatlar asli alacak olarak dikkate alınmak suretiyle Kanun kapsamında yapılandırılacaktır.

Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen adli para cezaları Kanun kapsamına girmemektedir.

20.7. İl Özel İdarelerince takip edilen amme alacakları

7256 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi gereğince, il özel idarelerinin, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen, vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş asli ve fer'i amme alacakları Kanun kapsamına girmektedir.

20.8. Belediyelerce takip edilen alacaklar

7256 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) ve (e) bentleri ile belediyelerin anılan Kanun kapsamına giren alacakları sayılmış olup bu alacaklar aşağıda belirtilmiştir.

20.8.1. 213 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklar

- 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından,

- 2020 yılına ilişkin olarak 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamlarından,

7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş olup, vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar kapsama girmektedir.

Belediyelerin 213 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklarının dönemleri bu Tebliğin (T/B-1-a) bölümünde açıklandığı şekilde tespit edilecektir.

Örneğin, Temmuz/2020 dönemine ait ilan ve reklam vergisi kapsama girmekte, Ağustos/2020 dönemine ait ilan ve reklam vergisi ise beyannamenin Eylül/2020 ayında verilmesi gerektiğinden kapsama girmemektedir. Aynı şekilde, Temmuz/2020 dönemine ait haberleşme vergisi kapsama girmekte, Ağustos/2020 dönemine ait haberleşme vergisi ise kapsama girmemektedir.

7256 sayılı Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi gereğince, 2020 yılına ilişkin tahakkuk eden emlak vergisi ile iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin ikinci taksitleri Kanun kapsamına girmemektedir.

Ayrıca, 2020 yılına ilişkin olarak 31/8/2020 tarihinden önce yıllık olarak tahakkuk eden ve 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 16.maddesine istinaden belediye meclislerince taksitle ödenmesi uygun görülen ilan ve reklam vergisi alacaklarından kesinleşmiş olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar kapsama girmektedir.

Diğer taraftan, 2464 sayılı Kanun gereğince alınan ve 31/8/2020 tarihinden önce tahakkuk eden yol harcamalarına katılma payı, kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve su tesisleri harcamalarına katılma payından oluşan belediye alacaklarından kesinleşmiş olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan alacaklar kapsama girmektedir.

20.8.2. 6183 sayılı Kanun kapsamına giren alacaklar

Belediyelerin bu Tebliğin (I/Ç-1) bölümünde açıklanan alacaklarının yanı sıra, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen, vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan ve 7256 sayılı Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş asli ve fer'i amme alacakları da Kanun kapsamındadır.

20.8.3.Belediyelerin ücret alacakları

7256 sayılı Kanunun 1.maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde, 2464 sayılı Kanunun 97. maddesine göre tahsili gereken, vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olan ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş ücret alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacaklar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Örneğin, mükellefin talebi üzerine inşaat sahasında meydana gelen yıkım artığı malzemenin belediyece kaldırılması ve taşınması hizmetine ilişkin belediyelere 2464 sayılı Kanunun 97. maddesinin verdiği yetkiye istinaden ödenmesi gereken ücretin vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce ise Kanun kapsamına girmekte, bu tarihten sonra ise girmemektedir.

20.8.4. Belediyelerin su, atık su ve katı atık ücreti alacakları

7256 sayılı Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (3) numaralı alt bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin, su abonelerinden; vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş olan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamındadır.

Örneğin, su kullanım dönemi 15 Temmuz 2020 ila 15 Ağustos 2020 olan su alacağının faturada yer alan son ödeme tarihi Ağustos/2020 ayı içerisinde rastladığı takdirde Kanun kapsamına girmekte, Eylül/2020 aya rastladığı takdirde Kanun kapsamına girmemektedir.

20.8.5. Büyükşehir belediyelerinin katı atık ücreti alacakları

7256 sayılı Kanunun 1. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin (4) numaralı alt bendi ile büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre, vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş olan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamındadır.

20.8.6. Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su alacakları

7256 sayılı Kanununun 1. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin alacaklarına yönelik düzenleme yapılmış ve bu idarelerin, vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olup, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli alacakları ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakları (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) Kanun kapsamındadır.

20.9. YİKOB'larca takip edilen alacaklar

7256 sayılı Kanununun 1. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde, YİKOB'ların vadesi 31/8/2020 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu halde, bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla kesinleşmiş bulunmakla birlikte, ödenmemiş olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i alacakları Kanun kapsamına alınmıştır.

20.10. Alacakların yapılandırılmasına ilişkin açıklamalar

7256 sayılı Kanununun 2. maddesinde, Kanun kapsamına giren alacakların ne şekilde yapılandırılacağı düzenlenmiştir.

Kanun kapsamında alacakların yapılandırılarak ödenebilmesi için bu alacakların;

- Kanununun 1. maddesinde belirtilen tür ve dönemden kaynaklı bir alacak olması,
- "kesinleşmiş alacak" olması,
- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olması (Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (e) ve (f) bendinde vadesi 31/8/2020 tarihi ve öncesi olarak belirlenen alacaklar için bu tarih ve öncesinin esas alınması), şarttır.

Buna göre, bir alacağın 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılarak ödenebilmesi için bu üç şartın bir arada bulunması gerekmektedir.

20.11. Başvuru süresi ve şekli

7256 sayılı Kanununun 3.maddesinin birinci fıkrasında, ilgili maddelerde yer alan özel hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanundan yararlanmak isteyen borçluların 31/12/2020 tarihi sonuna kadar ilgili idareye başvuruda bulunması şartı getirilmiştir.

Buna göre, Hazine ve Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere, büyükşehir belediyelerine, YİKOB'lara, büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerine bağlı tahsil dairelerine olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarını yapılandırarak ödemek isteyen borçluların, 31 Aralık 2020 tarihine (bu tarih dâhil) kadar borçlu oldukları tahsil dairelerine yazılı olarak başvurmaları gerekmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine olan borçları için Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçlular, Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi (www.gib.gov.tr) ya da e-devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden başvuruda bulunabilecekleri gibi bağlı oldukları vergi dairesine doğrudan veya posta yoluyla da başvurabileceklerdir.

Ayrıca, borçlular motorlu taşıtlar vergisi ve/veya taşıtla ilişkili idari para cezaları için oldukları ildeki/ilçedeki motorlu taşıtlar vergisini tahsile yetkili vergi dairelerine de başvuru yapabileceklerdir.

Bu takdirde, ödeme planları mükelleflerin bağlı oldukları vergi daireleri tarafından tanzim edilecek ve mükelleflere ödeme planları müracaat ettikleri vergi dairesinde imza karşılığında elden, gerekli şartların bulunması koşuluyla (www.gib.gov.tr) internet adresi üzerinden doğrudan verilebilecektir.

Bu Tebliğ ekinde yer alan başvuru dilekçeleri (Ek:2/A, 2/B, 2/C, 2/D), Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine ödenecek kesinleşmiş alacaklar için Kanundan yararlanmak isteyen borçlularca kullanılmak üzere düzenlenmiş olup alacaklı diğer idarelerce örneğe uygun başvuru dilekçelerinin hazırlanarak borçluların kullanımına sunulması icap etmektedir.

Borçluların birden fazla vergi dairesine olan borçları için Kanundan yararlanma talebinde bulunmaları hâlinde, her bir vergi dairesine ayrı ayrı başvurmaları gerekmektedir.

213 ve 6183 sayılı Kanunlar ile diğer kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutarlar dikkate alınarak ilgili vergi dairesine yazılı başvuru yapmak suretiyle 7256 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanabileceklerdir. Dolayısıyla bu kişilerin Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi ve e-devlet üzerinden başvurmaları mümkün bulunmamaktadır.

Borçlular, Kanun kapsamına giren toplam borçları için Kanundan yararlanabilecekleri gibi talep ettikleri dönem ve türler açısından da Kanundan yararlanabileceklerdir. Ancak, motorlu taşıtlar vergisi mükelleflerinin, her bir taşıt itibarıyla hesaplanacak toplam borç tutarı için başvuruda bulunmaları zorunludur.

7256 sayılı Kanunun 2.maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hüküm gereğince, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği halde Vergi Mahkemesi/Bölge İdare Mahkemesi/Danıştay Kararına Göre Vergi/Ceza İhbarnamesinin mükellefe tebliğ edilmemiş olması nedeniyle ödeme süresi oluşmamış alacaklar için Kanundan yararlanmak isteyen mükellefler, başvuru dilekçesinde bu hususu ayrıca belirteceklerdir.

Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 5. maddesi kapsamında vergi dairelerince Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri (gümrük müdürlükleri) adına niyabeten takip edilen alacaklar için vergi dairelerine başvurulması mümkün bulunmayıp, bu yöndeki taleplerin ilgili idareye yapılması gerekmektedir.

7256 sayılı Kanunun 3. maddesinin onüçüncü fıkrası gereğince, Kanun hükümlerinden yararlanmanın şartlarından birisi de dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması olduğundan, bu Kanundan yararlanmak üzere başvuran borçluların, takip ve tahsilat işlemlerinden dolayı açtıkları davalardan da (ihtirazi kayıtla verilen beyannameye konu alacaklar için Kanundan yararlanmak isteyenlerin alacağı ilişkin olarak açmış oldukları davalar dâhil) vazgeçmeleri gerekmektedir.

Öte yandan, elektronik ortamda Kanundan yararlanmak için başvuruda bulunan borçluların, yararlanmak istedikleri borçlarıyla ilgili davalar bulunması hâlinde ilgili vergi dairesine ayrıca yazılı olarak da başvurmaları şarttır.

21- Varlık barışına ilişkin genel tebliğ yayımlanmıştır

7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 21. maddesi ile Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 93. madde ile yeni bir Varlık Barışı uygulaması yürürlüğe konulmuştur.

28 Kasım 2020 tarihli ve 31318 sayılı Resmi Gazete’de bu uygulamaya ilişkin açıklamaların yer aldığı “Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)” yayımlanmıştır.

Yeni Varlık Barışı uygulamasında, önceki uygulamalardan farklı olarak, hem yurtiçi hem de yurt dışı varlıklar için herhangi bir **vergi ödeme zorunluluğu bulunmamaktadır**. Ayrıca, söz konusu varlıkların hangi tarih itibarıyla sahip olunduğunun da bir önemi bulunmamaktadır.

21.1. Kapsama giren varlıklar nelerdir?

Gerçek ve tüzel kişilerin;

- Yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları,
- Yurt içinde bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar.

21.2. Yurt dışında bulunan varlıklar ne zamana kadar ve nereye bildirilecektir?

Yurt dışında bulunan söz konusu varlıklar, **17/11/2020 tarihinden 30/6/2021 tarihine** (bu tarih dâhil) kadar Ek-1'de yer alan form ile bankalara veya (menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına münhasır olmak üzere) aracı kurumlara bildirilebilecektir. Söz konusu varlıklara ilişkin olarak vergi dairelerine herhangi bir beyanda bulunulmayacaktır.

21.3. Yurt dışında bulunan varlıkların Türkiye'ye getirilmesi zorunlu mudur?

Bildirime konu edilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren 3 ay içinde Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi şarttır.

Diğer taraftan, 7/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu tarihten önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla varlık barışı hükümlerinden yararlanılabilecektir.

21.4. Yurt dışında bulunan ancak kapsama girmeyen varlıkların getirilmesi mümkün müdür?

Yurt dışında bulunan ancak kapsama girmeyen varlıkların (örneğin taşınmazların) **30/6/2021 tarihine** kadar kapsamdaki varlıklara dönüştürülmek suretiyle söz konusu madde hükümleri çerçevesinde Türkiye'ye getirilmesi mümkündür.

21.5. Bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının bir önemi var mıdır?

Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak hesaba ilgili varlığın transferi işlemlerinde, bildirimde bulunan hesap sahibi ile yurt dışından varlığı transfer edenin farklı kişiler olmasının bu düzenleme hükümden faydalanılması açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

21.6. Türkiye'ye getirilme şartı aranmayacak haller var mıdır?

Yurt dışında bulunan varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 17/11/2020 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 30/6/2021 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilecektir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmayacaktır. Bu hükümden yararlananların, kredilerini kapattıklarına dair yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan alacakları tevsik edici belgeleri talep edildiğinde ibraz etmek üzere muhafaza etmeleri yeterlidir.

21.7. Varlıklara ilişkin vergi yükümlülüğü var mıdır?

Yeni Varlık Barışı uygulaması kapsamında herhangi bir vergi yükümlülüğü bulunmamaktadır.

21.8. Türkiye'de bulunan varlıklar ne zamana kadar ve nereye bildirilecektir?

Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan, ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, madde kapsamında 30/6/2021 tarihine (bu tarih dâhil) kadar Ek-2'de yer alan bildirim ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine elektronik ortamda bildirilebilecektir.

Uygulama kapsamında, taşınmazlar dışındaki bildirim konu varlıkların, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırılması gerekmektedir. Bu minvalde, bildirim konu kıymetlerin banka veya aracı kurumlara yatırılarak varlıklarının ispatlanması ve banka ve aracı kurumlarca düzenlenmesi zorunlu belgelerle tevsiki şarttır.

21.9. Beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması mümkün müdür?

Bu düzenleme kapsamında beyan edilen taşınmazların aynı sermaye olarak konulmak suretiyle işletme kayıtlarına alınması mümkündür. Bu durumda, sermaye artırım kararının beyan tarihi itibarıyla alınmış olması ve söz konusu kararın beyan tarihini izleyen onuncu ayın sonuna kadar ticaret siciline tescil edilmesi kaydıyla, bu madde hükümlerinden faydalanılabilecektir.

21.10. Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar için bu düzenlemeden yararlanılabilecek mi?

Şirket veya şirket ortaklarına ait olduğu halde şirketin kanuni temsilcileri, ortakları veya vekilleri dışındaki kişilerce tasarruf edilen varlıklar, söz konusu madde hükümleri çerçevesinde şirket adına bildirim konu edilerek madde hükmünden yararlanılabilecektir. Ayrıca, gerçek kişilere ait olduğu halde bu kişilerin ortağı veya kanuni temsilcisi oldukları yurt dışındaki şirketlerce tasarruf edilen varlıkların da ilgili gerçek kişiler adına bildirim konu edilmesi halinde madde hükmünden yararlanılabilmesi mümkündür. Ancak, bildirim dışındaki nedenlerle yapılacak inceleme esnasında söz konusu varlıkların şirket veya şirket ortaklarına ya da gerçek kişilere ait olduğunun ispat edilmesi gerekmektedir.

21.11. Söz konusu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınacak mıdır? Dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilecek midir?

Türkiye'ye getirilen varlıklar ile gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince kanuni defterlere kaydedilen varlıklar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerine dâhil edilebileceği gibi, aynı varlıklar vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmelerinden çekilebilecektir.

21.12. Kanuni defterlere kaydedilen varlıklar hangi hesapta tutulacaktır?

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetleri için pasifte özel fon hesabı açacaklardır. Söz konusu hesap serbestçe tasarrufa konu edilebilecek, sermayeye eklenebileceği gibi ortaklara da dağıtılabilecektir. Fon hesabında tutulan bu tutarlar, işletmenin tasfiye edilmesi halinde vergilendirilmeyeceği gibi 193 sayılı Kanununun 81 inci maddesi ile 5520 sayılı

Kanunun 18 inci, 19 uncu ve 20 nci maddeleri uyarınca gerçekleşecek birleşme, devir ve bölünme hallerinde de vergilendirilmeyecektir. Ayrıca söz konusu varlıklara ilişkin tutarların, kurumlar vergisi mükellefleri tarafından ortaklara dağıtılması halinde kar dağıtımına bağlı stopaj yapılmayacak, gerçek kişi ortaklar ile kurumlar vergisi mükellefi olan ortaklar tarafından elde edilen bu tutarlar da vergilendirilmeyecektir.

21.13. Kayıtlara alınan varlıkların elden çıkarılması halinde satış kazancının tespitinde hangi bedel dikkate alınacaktır?

Bildirilen varlıklar, 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükelleflerce, banka veya aracı kurumlara ya da vergi dairelerine bildirildiği tarih itibarıyla, 8 inci maddede yer alan esaslar çerçevesinde belirlenen Türk lirası karşılığı bedelleriyle, kanuni defterlere kaydedilebilecek ve söz konusu varlıkların elden çıkarılması halinde satış kazancının tespitinde bu bedel dikkate alınacaktır.

21.14. Kayıtlara alınan varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar gider veya indirim olarak kabul edilebilecek midir?

Kayıtlara alınan varlıkların daha sonra elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gelirin veya kurum kazancının tespitinde gider veya indirim olarak kabul edilmeyecektir.

21.15. İnceleme ve tarhiyat yapılmayacak haller nelerdir?

Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaması imkanından yararlanılabilmesi için;

a) Yurt dışında bulunan bildirim konu varlıkların bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmesi ya da Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi,

b) Türkiye'de bulunan ve taşınmazlar dışındaki bildirim konu varlıkların ise banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırıldığını gösterir belgelerle tevsik edilmesi

gerekmektedir.

22- İşverenlere Sağlanan Bazı Destek ve Teşviklerin Uygulama Süreleri Uzatılmıştır

02 Aralık 2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazete'de işverenlere sağlanan bazı destek ve teşviklerin uygulama sürelerini uzatan Kararlar yayımlanmıştır.

22.1. Normalleşme desteği

3246 Sayılı Karar ile kısa çalışmanın sona ermesi ve haftalık normal çalışma sürelerine dönülmesi durumunda İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 26. maddesi uyarınca sağlanan normalleşme desteğinin uygulama süresi **30/6/2021** tarihine kadar uzatılmış; ayrıca aynı Kararla söz konusu destekten yararlanma süresi 3 aydan **6 aya** çıkarılmıştır.

Buna göre, 1/7/2020 tarihinden önce kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan özel sektör işyerlerinde kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların; işyerindeki kısa çalışmanın sona ermesi ve aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri durumunda, **31/06/2021** tarihini geçmemek üzere kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren **6 ay süreyle**, 5510 sayılı Kanunun 82. maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna

ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanacak ve destek tutarı Fondan karşılanacaktır.

22.2. Genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanların istihdamına yönelik teşvik uygulaması

3247 Sayılı Karar ile 4447 sayılı Kanunun geçici 10.maddesinde düzenlenen ve 31/12/2020 tarihinde süresi dolan; genç, kadın ve mesleki belge sahibi olanların istihdamına yönelik teşvik uygulamasının süresi 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

Buna göre, 31/12/2022 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, özel sektör işverenlerince işe alınan ve fiilen çalıştırılanların; işe alındıkları tarihten önceki altı aya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olmaları, aynı döneme ilişkin işe alındıkları işyerinden bildirilen prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları ve geçici 10. maddede belirtilen diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, 5510 sayılı Kanunun 81. maddesinde sayılan ve 82. maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarı, işe alındıkları tarihten itibaren İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

22.3. İlave istihdam teşvikleri

3248 Sayılı Karar ile;

- 4447 sayılı Kanunun geçici 19.maddesinde yer alan ilave istihdama ilişkin prim teşviki uygulama süresi 31/12/2022 tarihine,
- 4447 sayılı Kanunun geçici 21. maddesinde yer alan ilave istihdama ilişkin gelir vergisi stopajı teşviki ve damga vergisi desteği uygulama süreleri 31/12/2022 tarihine

kadar uzatılmıştır.

Buna göre;

- 4447 sayılı Kanunun geçici 19.maddesi kapsamında, Kuruma kayıtlı işsizler arasından 1/1/2018 ila 31/12/2022 tarihleri arasında, özel sektör işverenlerince 5510 Sayılı Kanun'un 4/a kapsamında işe alınanların; işe girdikleri aydan önceki üç aylık sürede toplam on günden fazla 5510 sayılı Kanununun 4/a ve 4/c bentleri kapsamında SGK'ye bildirilmemiş olmaları ve isteğe bağlı sigortalılık hariç 5510 sayılı Kanun'un 4/b bendi kapsamında sigortalı olmamaları, işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işe alındıkları işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olmaları kaydıyla, işyerinin imalat veya bilişim sektöründe faaliyet göstermesi halinde ilgili döneme ait günlük brüt asgarî ücretin sigortalının prim ödeme gün sayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82. maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında; işyerinin diğer sektörlerde faaliyet göstermesi halinde sigortalının 5510 sayılı Kanunun 82. maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle işverene prim desteği sağlanacak ve destek tutarı Fondan karşılanacaktır.

Söz konusu prim desteği 2022 yılı Aralık ayı/dönemi aşılmamak üzere, destek kapsamına

giren sigortalılar için 12 ay süreyle uygulanacaktır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek sigortalılar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak uygulanacaktır.

- 4447 sayılı Kanunun geçici 21. maddesi kapsamında, bu Kanunun geçici 19.ve geçici 20. maddeleri kapsamında işe alınanların ücretlerinin, ilgili yılda uygulanan asgarî ücretin aylık brüt tutarının prim ödeme gün sayısına isabet eden tutarı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin asgarî geçim indirimi uygulandıktan sonra kalan kısmı, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilecektir.

Bu madde kapsamında yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kâğıtlara ait damga vergisinin aylık brüt asgarî ücretin prim ödeme gün sayısına isabet eden kısmı beyan edilmeyecek ve ödenmeyecektir.

Bu maddeyle sağlanan vergi teşvikleri **2022 yılı Aralık** ayı aşılmamak üzere, teşvik kapsamına giren çalışanlar için 12 ay süreyle uygulanır. Ancak bu süre; işe giriş tarihi itibarıyla teşvik kapsamına giren; 18 yaşından büyük kadın, 18 yaşından büyük 25 yaşından küçük erkek çalışanlar ile Kuruma engelli olarak kayıtlı sigortalılar için 18 ay olarak dikkate alınır. Bu madde kapsamındaki vergi teşvikleri, bu Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sağlanan teşvikten yararlanan çalışanlar için maddede yazılı süre ve şartlarla sınırlı olarak uygulanacaktır, prim ve ücret desteği sağlanmayan aylar için vergi teşvikleri de uygulanmayacaktır.

Bu Kanunun geçici 20.maddesi kapsamındaki desteklerden faydalananlar hariç olmak üzere, 1/1/2018 ila **31/12/2022** tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun kapsamına alınan işyerleri ve daha önce tescil edildiği halde ortalama sigortalı sayısının hesaplandığı yılda sigortalı çalıştırılmaması nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumuna aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar prim hizmet beyannamesi vermeyen işyerleri, bu maddede belirtilen şartlar sağlanmak kaydıyla, 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa sigortalı bildiriminde bulunulan ayı takip eden üçüncü aya ilişkin aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinden itibaren bu Kanunun geçici 19.maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre kadar bu maddede yer alan vergi teşviklerinden yararlandırılacaktır.

23- Doğal Gaz Piyasası Kanunu Kapsamında Kurulan Şirketlerin Devir İşlemleri KDV'den Müstesna Tutulmuştur

2 Aralık 2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazete'de 7257 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun 1 inci maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 41.madde eklenmiştir. Buna göre, Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1. maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesna tutulmuştur. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilebilecektir, indirim yoluyla giderilemeyen vergiler ise iade edilmeyecektir.

Yeni eklenen madde:

“GEÇİCİ MADDE 41 – 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1. maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla

giderilemeyen vergiler iade edilmez. Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

24-Binek Otomobil Giderleri, Ücretlerin Vergilendirilmesi ve Gelir Vergisi Kanununda Yapılan Diğer Bazı Önemli Düzenlemelere İlişkin 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ Yayımlanmıştır

27 Mayıs 2020 tarihli ve 31137 sayılı Resmi Gazete (R.G)’de 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği yayımlanmıştır.

Bu Tebliğ ile 07 Aralık 2019 tarihli R.G’de yayımlanan [7194 sayılı Kanunla](#) Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılan;

- Serbest meslek kazançlarında istisna uygulaması ve istisnanın sınırı,
- İşverenlerce hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için sağlanan menfaatlere ilişkin istisna,
- Binek otomobillerin giderleri ve amortismanlarının vergi matrahından indirilmesi,
- Ücret gelirlerinin vergilendirilmesi,
- Gelir vergisi tarifesi,
- Sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerin vergilendirilmesi,
- Amatör spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretlerde istisna,
- İcra ve iflas kanunu ile avukatlık kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin vergilendirilmesi ve gelir vergisi tevkifat uygulaması

hususlarında ve dar mükelleflerin (kurumlar dâhil) Türkiye'ye getirdikleri yabancı paralarla iktisap ettikleri menkul kıymetlerin ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasında vergilendirme konusunda açıklamalara yer verilmiştir.

24.1. Binek otomobillerin giderleri ve amortismanlarının vergi matrahından indirilmesi

Önemli Not: Konuyla ilgili olarak yıl içerisinde farklı vergi dairelerinden mükelleflere geri dönüş yapılmıştır. Yıl sonu itibariyle firmanıza ait çalışmalarını müşavirliğimizle paylaşmanızı rica ederiz.

24.1.1. Kira bedellerinin ilgili yıl için belirlenen azami tutarı aşması halinde, aşan kısma ait KDV'nin durumu

Gider olarak dikkate alınabilecek tutar olan aylık kira bedelinin 2020 yılı için 5.500 Türk lirasına kadarlık kısmı KDV hariç bedeldir.

KDV Kanununun 30. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi yönünden kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV, hesaplanan KDV'den indirilememektedir. Bu kapsamda, binek otomobillerin kiralınması durumunda, kira bedellerinin ilgili yıl için belirlenen azami tutarı aşması halinde, aşan kısma ait KDV, gelir ve kurumlar vergisi yönünden kazancın tespitinde ayrıca gider olarak dikkate alınmayacaktır.

24.1.2. Banka ve sigorta şirketleri gibi KDV mükellefi olmayanlarda gider yazılabilecek binek oto kira bedeli

Banka ve sigorta şirketleri gibi faaliyetleri KDV'den istisna olan işletmelerde indirim konusu yapılamayan KDV dahil 5.500 TL'lik tutar, safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 2: (A) Bankası tarafından 1/6/2020 tarihinde katma değer vergisi dahil aylık 6.490 TL (5.500 TL + %18 KDV 990 TL) bedel karşılığında bir adet binek otomobil kiralanmıştır. KDV Kanununa göre bankaların Finansal Kiralama Kanununa göre yaptıkları işlemler hariç olmak üzere her ne şekilde olursa olsun yapmış oldukları bütün muameleler KDV'den istisna olduğundan, (A) Bankasının binek otomobilin kiralanmasına ilişkin yapmış olduğu 6.490 TL kiralama giderinin 5.500 TL'si 2020 yılı için banka tarafından safi kurum kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek, 990 TL kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacaktır.

24.1.3. Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler

Finansal kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin yapılan ödemeler için aylık kiralama gideri kısıtlaması söz konusu olmayacaktır.

Bu bağlamda, finansal kiralama yoluyla işletme aktifine alınmış binek otomobiller için ödemelerin anapara ve faiz ödemesi olarak ayrıştırılarak, faiz gideri ilk yıl "Haklar" hesabında izlenen binek otomobilin maliyetine dâhil olunacak, sonraki yıllarda ise tercihen gider veya maliyet olarak dikkate alınacaktır.

24.1.4. Binek otomobillere ilişkin tamir, bakım, yakıt ve benzeri cari giderler

Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, binek otomobillere ilişkin giderlerin en fazla %70'i, gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

Bu kapsamdaki giderler genel olarak taşıtların tamir, bakım, yakıt, sigorta ve benzeri cari giderleridir.

Buna göre; otopark, köprü/otoyol geçiş ücretleri ve binek otomobilin iktisabına ilişkin ödenen faiz giderleri(2020 hesap dönemine isabet eden) bu kapsamda sayılmıştır.

Yapılan giderlerin işletmeye veya envantere kayıtlı ya da kiralama yoluyla edinilen binek otomobillere ilişkin olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır.

24.1.5. Binek otomobillerin günlük şekilde kiralanmasında gider kısıtlaması

Binek otomobillerin günlük şekilde kiralanmasında gider kısıtlaması, günlük kiralama bedelinin hesaplanması suretiyle uygulanacaktır. Kiralama giderlerine ilişkin günlük gider kısıtlamasının uygulanmasında, kiralamanın yapıldığı tarihte gider olarak dikkate alınabilecek aylık azami kiralama giderinin o ayın gün sayısına bölünmesiyle elde edilecek tutar dikkate alınacaktır.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 6: Meyve ve sebzelerin toptan ticareti faaliyetiyle iştigal eden (EFG) Ltd. Şti. 13/4/2020 tarihinde bir adet binek otomobil kiralamıştır. Kiralama sözleşmesine göre binek otomobilin günlük kiralama bedeli 250 TL olup, sözleşme süresi 10 gündür.

Binek otomobil kiralaması günlük şekilde yapıldığından kiralama gideri kısıtlamasında günlük bedel uygulanacak olup, günlük bedelin tespitinde ise o yıl için belirlenen ve gider olarak dikkate alınabilecek azami kiralama bedelinin, kiralamanın yapıldığı tarihteki ayın gün sayısına bölünmesiyle elde edilecek tutar dikkate alınacaktır.

Mükellef kurum tarafından kiralama Nisan ayı içinde yapıldığından, o yıl için belirlenen ve kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek aylık azami kiralama gideri olan 5.500 TL, Nisan ayının gün sayısı olan 30'a bölünerek gider olarak dikkate alınabilecek günlük azami kiralama bedeli bulunacaktır.

Buna göre;

$5.500 / 30 = 183,33 \text{ TL}$	<i>(Kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılabilecek azami günlük kiralama bedeli)</i>
$183,33 \times 10 = 1.833,33 \text{ TL}$	<i>(On günlük kiralama için safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek azami tutar)</i>
$2.500 \text{ TL} - 1.833,33 \text{ TL} = 666,67 \text{ TL}$	<i>(Mükellef kurum tarafından KKEG olarak dikkate alınması gereken kiralama gideri)</i>

24.1.6. 160.000 TL'lik Kanuni amortisman ayırma sınırının üzerinde olan tutarlardan ayrıldığı için KKEG olarak dikkate alınan amortismanın, araç satışı sırasında "DİĞER İNDİRİM" olarak kullanılabilmesi

Mükelleflerin aktiflerinde yer alan binek otomobiller için amortismana esas bedelden daha fazla tutar üzerinden amortisman ayırmaları halinde, genel hükümlere göre ayrılan amortisman tutarı ile amortismana esas bedel üzerinden ayrılan amortisman tutarı arasındaki fark, kanunen kabul edilmeyen gider sayılarak, o yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi kazancına ilave edilecektir. Söz konusu binek otomobillerinin mükellefler tarafından satışı halinde ise ilgili yıllarda amortisman ayırma aşamasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kazanca ilave olunan tutarların toplamı mükelleflerce vergiye tabi olmayan gelir olarak dikkate alınacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar beyannamesinde "Diğer İndirimler" satırında gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 14: Bir önceki örnekte, mükellef kurumun 1/9/2020 tarihinde vergisiz satış fiyatı olan 240.000 TL üzerinden aktifine aldığı binek otomobili için, aktife kayıtlı bedelin tamamı üzerinden amortisman ayırması durumunda; mükellef tarafından binek otomobili için ayrılan amortisman tutarı ile amortismana esas bedel üzerinden hesaplanan amortisman tutarı arasındaki fark KKEG olarak ilgili yıllarda kurum kazancına ilave olunacaktır.

<i>Yıl</i>	<i>Mükellef tarafından ayrılan amortisman tutarı</i>	<i>Amortismana Esas Bedel Üzerinden Hesaplanan Amortisman Tutarı</i>	<i>KKEG Olarak Kazanca İlave Edilecek Tutar(*)</i>
2020	16.000 TL	10.666 TL	5.334 TL

2021	48.000 TL	32.000 TL	16.000 TL
2022	48.000 TL	32.000 TL	16.000 TL
2023	48.000 TL	32.000 TL	16.000 TL

Adı geçen mükellefin söz konusu binek otomobili 2/1/2024 tarihinde 100.000 TL bedel karşılığında satması halinde yapması gereken muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır (KDV ihmal edilmiştir):

102- Bankalar	100.000		
257- Birikmiş Amortisman	160.000		
		254- Taşıtlar	240.000
		679- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	20.000

** Bu kapsamda kanunen kabul edilmeyen giderlerin toplam tutarı (53.334 TL), gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin “Diğer İndirimler” sütununda ayrıca gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.*

24.1.7. Kanunun yürürlüğe girdiği 07.12.2019 tarihi ile 31.12.2019 tarihleri arasında satın alınan binek otomobiller için amortisman uygulaması

Kanunun yürürlüğe girdiği 07.12.2019 tarihi ile 31.12.2019 tarihleri arasında satın alınan binek otomobiller için 2019 amortismanında bir kısıtlama olmayacaktır.

Amortismanlara ilişkin gider kısıtlaması 7194 sayılı Kanunun yayımlandığı 7/12/2019 tarihinden itibaren iktisap edilen binek otomobillere uygulanacak olup, bu tarih ile 2019 yılı sonuna kadar iktisap edilenler için müteakip vergilendirme dönemlerinde gider olarak dikkate alınabilecek amortisman esas bedel; ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirası, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde amortisman tâbi tutarı 250.000 Türk lirasıdır. Ancak, bu tarih aralığında iktisap edilen binek otomobiller için 2019 yılında amortisman gideri kısıtlaması söz konusu olmayacak, bu otomobiller için ayrılan amortismanlar Kanunun yayımı tarihinden önceki hükümlere göre gider olarak indirim konusu yapılabilecektir. 2020 yılı başta olmak üzere müteakip yıllarda ise söz konusu binek otomobiller amortisman gider kısıtlamasına tabi olacak, amortisman esas bedelin tespitinde 2019 yılı için belirlenen tutar dikkate alınacaktır

24.1.8. 07.12.2019 tarihinden önce alınmış olan binek otomobiller için amortisman uygulaması

7/12/2019 tarihinden önce iktisap edilmiş binek otomobillerde amortisman, değişiklik öncesi hükümlere göre gider yazılabilecektir.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 15: Plastik ürünlerin imalatı faaliyetiyle işigal eden ticari kazanç mükellefi Bay (N), faaliyetinde kullanmak üzere 16/12/2019 tarihinde bir adet binek otomobil iktisap etmiştir. Binek otomobilin vergisiz satış fiyatı 175.000 TL olup, iktisap esnasında ödenen ÖTV ve KDV mükellef tarafından 2019 yılı kazancından gider olarak indirim konusu yapılmıştır.

Binek otomobillere ilişkin amortisman gider kısıtlamasının düzenlendiği 7194 sayılı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri 1/1/2020 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere yayım tarihi olan 7/12/2019 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, mükellef Bay (N) iktisap ettiği binek otomobil için 2019 yılında genel hükümlere göre ayırdığı amortismanın tamamını kazancından indirim konusu yapabilecektir. Ancak, 2020 takvim yılı başta olmak üzere müteakip vergilendirme dönemlerinde, 2019 yılı için belirlenen ve özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç amortismanına esas bedel olan 135.000 TL üzerinden hesaplanan amortisman, kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir.

24.2. İşverenlerce hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için sağlanan menfaatlere ilişkin istisna

1/1/2020 tarihinden itibaren elde edilen ücret gelirlerine uygulanmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uyarınca , işverenler tarafından hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerine yönelik taşıma hizmeti verilmediği durumlarda, hizmet erbabına verilen toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları için yapılan ödemeler nedeniyle sağlanan menfaatler de istisna kapsamına alınmıştır. Bu tutar 2020 yılı için KDV hariç günlük 12 TL olarak belirlenmiştir.

Hizmet erbabının toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini suretiyle sağlanan menfaatlere ilişkin istisnadan faydalanılabilmesi için;

- İşveren tarafından, hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak amacıyla ulaşım vasıtası temini veya hizmet satın alınması suretiyle taşıma hizmeti verilmiyor olması,
- Taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının, münhasıran hizmet erbabının işyerine gidip gelmesi için kullanacağı toplu taşıma araçlarında geçerli olması (Ulaşım bedeli için yüklenen tutarın sadece ulaşımda kullanılacak şekilde sınırlandırıldığı başka amaçlarla da kullanılabilen ödeme araçlarının kullanımı bu şartın ihlali sayılmaz),
- Yapılan ödemenin fiilen çalışılan günlerle sınırlı olması,
- Ulaşım bedelinin günlük belirlenen tutarı (2020 yılı için 12 TL) aşmaması,
- Toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının teminine ilişkin harcamaların belgelendirilmesi,

gerekmektedir.

İşverenler tarafından, hizmet erbabına;

- Ulaşım bedelinin nakit olarak verilmesi,
- Ulaşım bedeli karşılığının, hediye kartı ve benzeri ulaşım harcaması dışında diğer alışverişlerde de kullanılacak ödeme araçları şeklinde verilmesi,
- Araç tahsis edilmesi,
- Çalışılmayan günler için de ulaşım bedeli ödenmesi,
- İşyerlerine gidip gelmelerini sağlamak amacıyla taşıma hizmeti verilmesinin yanında ilave olarak toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları verilmesi,

durumlarında, istisnadan faydalanılamayacak olup, yapılan bu ödemeler ve sağlanan menfaatler net ücret kabul edilerek brüte iblağ edilmek suretiyle gelir vergisine tabi tutulacaktır.

24.2.1. İşverence hizmet erbabının ikamet ettiği mahallerin tümüne taşıma hizmeti sağlanmaması

İşverence hizmet erbabının ikamet ettiği mahallerin tümüne taşıma hizmeti sağlanmadığı veya taşıma hizmetinin belirli merkez mahallere yapıldığı ve hizmet erbabının ikametgahından bu mahallere ve bu mahallerden ikametgahına ulaşım için de yol masrafı yaptığı durumlarda, işverence verilen toplu taşıma hizmetinden faydalanmayan veya bu hizmete ulaşım için toplu taşıma araçlarını kullanmak zorunda olan hizmet erbabına verilen toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları verilmesi durumunda da istisnadan faydalanılacaktır.

24.2.2. Ulaşım bedeli ödemelerinin birden fazla ayı kapsayacak şekilde yapılması

İşverenlerce hizmet erbabı için yapılan ulaşım bedeli ödemelerinin birden fazla ayı kapsayacak şekilde toplu olarak yapılması durumunda, hizmet erbabının çalıştığı günler dikkate alınarak her bir aya isabet eden tutar ayı ayı istisna kapsamında değerlendirilecektir.

24.2.3. Hizmet erbabının izin, rapor ve benzeri nedenlerle çalışmadığı günlere ilişkin ilgili ayda peşin olarak yapılan ve istisnaya konu edilmiş olan taşıma gideri ödemeleri

Hizmet erbabının izin, rapor ve benzeri nedenlerle çalışmadığı günlere ilişkin ilgili ayda peşin olarak yapılan ve istisnaya konu edilmiş olan taşıma gideri ödemeleri için işverenlerce ilgili ayda düzeltme yapılabileceği gibi, ertesi ay için yapılan taşıma gideri ödemelerinden de mahsup edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 1: İşveren (A), yanında çalışan hizmet erbabı Bay (B) 'nin şehir içi ulaşımda kullandığı toplu taşıma kartına, 2020 yılı Mart ayında 26 gün çalışacağı varsayımıyla peşin olarak 312 TL (KDV hariç) yükleme yapmıştır. Bay (B), Mart ayında 10 gün izin kullanmıştır.

Bay (B) 'nin Mart ayında 16 gün çalıştığı göz önüne alındığında, işveren (A) tarafından hizmet erbabı Bay (B) 'nin toplu taşıma kartına yüklenen 312 TL 'nin 192 TL 'si istisna kapsamında değerlendirilecektir.

İşveren (A) 'nin peşin olarak ödediği 312 TL 'ye istisna uygulamış olması halinde ise, düzeltme yapabileceği gibi, fark tutarı izleyen ayda yapacağı ödemedeki indirmek suretiyle, istisnayı daha düşük uygulayabilecektir.

24.2.4. Taşıma giderinin vergiden istisna edilecek kısmının ücret bordrosunda gösterilmesi

İşverenlerce hizmet erbabına, işyerine gidip gelmesi için toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları vermek suretiyle sağlanan menfaatlerin vergiden istisna edilecek kısmının da ücret bordrosunda gösterilmesi gerekmektedir.

24.2.5. Ulaşım bedelinin istisnaya isabet eden tutarına ait yüklenilen KDV'nin indirimi

İşverenlerin hizmet erbabına toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçları vermek suretiyle sağladığı menfaatler için bir günlük (2020 yılı için 12 TL) ulaşım bedeline katma değer vergisi dahil değildir. Ulaşım bedelinin istisnaya isabet eden tutarına ait yüklenilen katma değer vergisi işverenlerce indirim konusu yapılabilecektir. İşverenler tarafından istisna tutarından daha fazla

ödeme yapılması halinde, istisna tutarını aşan kısım (istisna tutarına aşan kısma isabet eden katma değer vergisi dahil olmak üzere) net ödenen ücret olarak kabul edilecek ve brüte iblağ edilmek suretiyle gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaktır. Diğer taraftan, istisna tutarını aşan kısma isabet eden ve ücret olarak kabul edilen KDV'nin indirim konusu yapılamayacağı tabiidir.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örnek aşağıdaki gibidir:

Örnek 2: İşveren (C), 2020 yılı Nisan ayında 20 gün çalışan hizmet erbabı Bay (D)'nin toplu taşıma kartına 472 TL (400 TL + 72 TL KDV) yüklemiştir. İşveren (C) tarafından bu tutarın 240 TL'si istisnaya konu edilecektir. İstisna kapsamındaki bu tutara isabet eden 43,2 TL'lik KDV indirim konusu yapılabilecektir. İstisna tutarını aşan 160 TL (400 TL - 240 TL)+28,80 TL KDV dahil toplam tutar olan 188,80 TL net ödenen ücret olarak kabul edilecek ve brüte iblağ edilmek suretiyle gelir vergisi tevkifatına tabi tutulacaktır. Diğer taraftan, 28,80 TL'lik KDV indirim konusu yapılamayacaktır.

24.3. Ücret gelirlerinin vergilendirilmesi

Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca, gelir vergisi tarifesinin 4 üncü gelir diliminde yer alan tutarın (2020 yılı için 600 Bin TL) üzerinde ücret elde edenlerin beyanname vermeleri gerekmektedir.

24.3.1. Tevkif suretiyle vergilendirilmiş veya tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirlerinin beyannameye konu edilmesi

Buna göre tevkif suretiyle vergilendirilmiş;

- **Tek işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin**, ücret gelirleri toplamı 103. maddede yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşması,
- **Birden fazla işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, birinci işverenden aldıkları ücret gelirleri** de dâhil olmak üzere ücretleri toplamının gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşması,
- **Birden fazla işverenden ücret geliri elde eden mükelleflerin, birden sonraki işverenden alınan ücretleri** toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşması,

halinde, ücret gelirleri yıllık beyanname ile beyan edilecektir.

Konuya ilişkin olarak yapılan açıklamalardan öne çıkan hususlar aşağıdaki gibidir:

- Ücret gelirlerinin beyan edilip edilmeyeceği kendi içinde değerlendirilecek olup, diğer gelirlerin bulunması halinde bu gelirler hesaplama dahil edilmeyecektir. Yine, diğer gelirlerin beyan edilip edilmeyeceğinin tespitinde de ücret gelirleri hesaplama dahil edilmeyecektir.
- Yıllık beyanname verilmesi durumunda, eğitim ve sağlık harcamaları ile bağış ve yardımlar gibi bazı harcamaların da beyan edilen gelirden indirim konusu yapılması mümkündür.
- Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde tevkif suretiyle ödenen vergiler mahsup edilebilecektir.
- Tevkifata tabi tutulmamış ücret gelirleri (193 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinde yer alan diğer ücretler hariç), tutarı ne olursa olsun yıllık beyannameyle beyan edilecektir.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen bazı örnekler aşağıdaki gibidir:

Örnek 1: Bay (A), 2020 yılında tek işverenden tevkif suretiyle vergilendirilmiş 700.000 TL ücret geliri elde etmiştir. Bay (A) 'nın 2020 yılında elde ettiği ücret geliri 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşması nedeniyle, Bay (A) 'nın bu ücret gelirini, yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmesi gerekmektedir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek 2: Bayan (B) 2020 takvim yılında; birinci işverenden 580.000 TL, ikinci işverenden 30.000 TL olmak üzere iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiştir.

Bayan (B) 'nin, birinci ve ikinci işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (580.000 TL+30.000 TL=) 610.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aştığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek 3: Bay (C) 2020 takvim yılında; birinci işverenden 500.000 TL, ikinci işverenden 50.000 TL olmak üzere iki ayrı işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı tevkif suretiyle vergilendirilmiştir.

Bay (C) 'nin, birinci ve ikinci işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (500.000 TL+50.000 TL=) 550.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşmamakla birlikte birden sonraki işverenden elde ettiği ücret geliri olan 50.000 TL, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan (2020 yılı için 49.000 TL) tutarı aştığından iki işverenden elde ettiği ücret geliri toplamı beyan edilecektir. Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden yıl içinde kesilen vergiler mahsup edilebilecektir.

Örnek 4: Bay (Ç) 2020 takvim yılında; birinci işverenden 560.000 TL, ikinci işverenden 20.000 TL ve üçüncü işverenden 18.000 TL olmak üzere üç işverenden ücret geliri elde etmiş ve ücretlerin tamamı kesinti yoluyla vergilendirilmiştir.

Birinci işverenden alınan ücretin hangisi olacağı serbestçe belirlenebildiğinden, Bay (Ç) 560.000 TL 'lik ücret gelirini birinci işverenden elde edilen ücret olarak belirlemiştir.

Buna göre Bay (Ç) 'nin,

- Üç işverenden elde ettiği ücret gelirleri toplamı (560.000 TL+ 20.000 TL+ 18.000 TL=) 598.000 TL, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aşmadığından ve

- Birden sonraki işverenlerden elde ettiği ücretleri toplamı (20.000TL+ 18.000 TL=) 38.000 TL, aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşmadığından,

ücret gelirleri yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmeyecektir.

24.3.2. Özel sektör işyerlerinde birden fazla işverenin yanında çalışanların durumu

Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin birden fazla işverenden elde edildiği kabul edilecektir:

- Bir özel sektör işverenin yanında çalışan hizmet erbabının, yıl içerisinde bu işverenden elde ettiği ücretinin yanısıra, başka bir özel sektör işvereninden ya da kamu kurum veya kuruluşundan da elde ettiği ücret gelirleri,
- Aynı takvim yılı içinde bir özel sektör işverenin yanında çalışmakta iken, işten ayrılarak başka bir özel sektör işverenin yanında ya da kamu kurum veya kuruluşunda çalışmaya başlanması nedeniyle elde ettiği ücret gelirleri,
- Aynı takvim yılı içinde, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında çalışan hizmet erbabının, söz konusu mükelleflerin ortağı oldukları iş ortaklığı veya adi ortaklıklar bünyesinde çalışmaya başlamaları halinde elde ettikleri ücret gelirleri.

24.3.3. Kümülatif veya sıfır matrah durumu

Hizmet erbabının birden fazla işverenden ücret geliri elde etmesi durumunda her bir işverenden elde edilen ücret ayrı ayrı vergilendirilecek olup ücret matrahları birbiri ile ilişkilendirilmeyecektir. Hizmet erbabının işveren değişikliği yapması durumunda, yeni işverenden alınacak ücret, eski işverenden aldığı ücret matrahı ile ilişkilendirilmeden sıfır matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilecektir.

Aynı takvim yılı içinde tek işverenden elde edildiği kabul edilen ücretler, kümülatif matrah esas alınmak suretiyle vergilendirilecektir.

Yıl içerisinde işveren değiştiren hizmet erbabı, ücret gelirin e ilişkin gelir vergisi matrahını yeni işverene bildirmek suretiyle ücretinin gelir vergisi tarifesine göre kümülatif olarak vergilendirilmesini talep edebilir. Bu durumda yeni işveren kümülatif matrahı dikkate alarak tevkifat yapar. Yıl içinde birden fazla işverenden elde ettiği ücret gelirleri kümülatif matrah dikkate alınarak vergilenen hizmet erbabının bu gelirlerini yıllık beyannameyle beyan etme yükümlülüğü bulunması durumunda, yıllık beyannameye bildirilen matrah üzerinden hesaplanan gelir vergisinden kümülatif matrah dikkate alınmak suretiyle tevkif suretiyle ödenen vergiler mahsup edilebilecektir.

24.3.5. Tek işverenden elde edildiği kabul edilen ücretler

Aşağıdaki hallerde, hizmet erbabının ücretlerinin tek işverenden elde edildiği kabul edilir:

- İki ayrı özel sektör firmasının birleşmesi (devir, nev'i değişikliği ve bölünme halleri dahil),
- 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan yerlerde çalışan hizmet erbabının, yıl içinde alt işverenin e değişmesi,
- Ortaklık halinde faaliyette bulunan işyerlerinde, ortaklardan herhangi birinin değişmesi.

24.3.6. İstisna kapsamında ücret geliri elde edenlerin durumu

Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre, kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı için yıllık beyanname verilmemekte ve diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmemektedir.

Türk Uluslararası Gemi Sicilinde kayıtlı gemilerde ve yatlarda çalışan personele ödenen ücretler ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2. maddesine göre Ar-Ge, tasarım ve destek personeline ödenen ücretler gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Anılan Kanunlar kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılmamaktadır. Dolayısıyla, istisna kapsamındaki bu ücretlerin

beyan edilmesi ve beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınması söz konusu değildir.

Serbest bölgede çalışanların ücretlerinden ve Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin ücretlerinden kesilen gelir vergisi, verilen muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilerek işverene kalmaktadır. Anılan Kanunlar kapsamında çalışan ve şartları taşıyan hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri üzerinden gelir vergisi kesintisi yapılması nedeniyle, bu ücretlerin de Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca beyanname verilip verilmeyeceğinin tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilenler dışında, diğer Kanunlarda ve Gelir Vergisi Kanunda, ücret gelirlerine ilişkin yer alan gelir vergisi istisnaları ile tahakkuktan terkin düzenlemelerinde de bu madde hükümleri geçerli olacaktır.

Tebliğde konuya ilişkin olarak verilen örneklerden biri aşağıdaki gibidir.

Örnek 13: Bay (Z), 2020 yılında biri serbest bölgeden olmak üzere üç ayrı işverenden ücret geliri elde etmiştir.

Birinci işverenden alınan ücret (serbest bölge): 560.000TL

İkinci işverenden alınan ücret: 30.000TL

Üçüncü işverenden alınan ücret: 15.000TL

Bay (Z) 'nin birinci, ikinci ve üçüncü işverenden elde etmiş olduğu ücretleri toplamı (560.000 TL+30.000 TL+15.000 TL=) 605.000 TL, 193 sayılı Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı (2020 yılı için 600.000 TL) aştığından ücret gelirlerinin tamamı beyan edilecektir.

24.4. İcra ve iflas kanunu ile avukatlık kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin vergilendirilmesi ve gelir vergisi tevkifat uygulaması

Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesi uyarınca, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretini (icra ve iflas müdürlüklerine yatırılanlar dahil) ödeyenler tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Buna göre, karşı tarafa yükletilen vekalet ücretinin;

- Borçlu (davayı kaybeden) tarafından doğrudan avukata ödendiği durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,
- Borçlu (davayı kaybeden) tarafından avukata ödenmek üzere icra ve iflas müdürlüklerine yatırıldığı durumlarda, borçlu (davayı kaybeden) tarafından,
- Borçlu (davayı kaybeden) tarafından alacaklı (davayı kazanan) tarafa ödendiği durumlarda, alacaklı (davayı kazanan) tarafından avukata ödeme yapılması esnasında,

gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

24.4.1. Tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri

Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yükümlülüğü bulunmayanlar tarafından yapılan vekalet ücreti ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

24.4.2. Ücretli olarak çalışan avukatların işverenlerine yapılan vekalet ücreti ödemeleri

Vekalet ücretini ödemekle yükümlü olanlarca, ücretli olarak çalışan avukatların işverenlerine yapılan vekalet ücreti ödemelerinden tevkifat yapılmayacak, işverenin vekalet ücretini avukata ödemesi esnasında ise işverence ücret hükümlerine göre tevkifat yapılacaktır.

24.4.3. Mahkeme kararında “KDV hariç” şeklinde bir ifadenin yer almaması

Mahkeme kararında “KDV hariç” şeklinde bir ifadenin yer almaması halinde, vekalet ücretinin KDV dahil olduğu kabul edilir ve iç yüzde oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan KDV, düzenlenen serbest meslek makbuzunda gösterilir. Bu durumda gelir vergisi tevkifatının KDV hariç tutar üzerinden yapılması gerektiği tabiidir.

24.4.4. Borç tutarı için teminat verildiği ve istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi üzerine teminata konu paranın alacaklının avukatına ödendiği durumlarda

İcra işleminin durdurulması için, ilama karşı istinaf veya temyiz yoluna başvuran borçlunun ilamın icrasını durdurabilmek için takip edilen vekalet ücreti dahil borç tutarı için teminat verildiği ve istinaf veya temyiz başvurusunun reddedilmesi üzerine teminata konu paranın alacaklının avukatına ödendiği durumlarda, vekalet ücretine ilişkin nakden veya hesaben ödemenin ne zaman gerçekleşeceği bilinemeyeceğinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır. Anı şekilde, icra işlemleri sonucu borçluya haciz uygulanması ve hacze konu mallarının satılması veya borcun, kefil ve benzeri üçüncü kişilerden tahsil edilmesi durumlarında da borçlunun gelir vergisi tevkifatı yapması söz konusu olmayacaktır. Bu durumlarda da serbest meslek erbabı olan avukat tarafından borçlu adına serbest meslek makbuzu düzenlenerek avukat tarafından elde edilen tevkifata konu olmayan vekalet ücreti, serbest meslek kazancına dahil edilerek ilgili geçici vergilendirme dönemleri ve yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilecektir.

24.4.5. Vekalet ücreti ödemelerinde belge düzeni

- Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, doğrudan avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından, icra ve iflas müdürlükleri aracılığıyla avukata ödendiği durumlarda, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun borçlu (davayı kaybeden) adına düzenlenmesi gerekmektedir. Bu durumda düzenlenen makbuzun bir nüshasının icra iflas müdürlüğüne verilmesine gerek bulunmamaktadır.
- Vekalet ücretinin, borçlu (davayı kaybeden) tarafından gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olan alacaklıya (davayı kazanan) ödenmesi halinde, alacaklı (davayı kazanan) tarafından borçlu (davayı kaybeden) adına fatura ve benzeri belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.
- Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin serbest meslek erbabı olan avukata ödenmesi halinde, avukat tarafından serbest meslek makbuzunun ödemeyi yapan alacaklı (davayı kazanan) adına düzenlenmesi gerekmektedir.
- Alacaklı (davayı kazanan) tarafından söz konusu vekalet ücretinin ücretli çalışanı olan avukata ödenmesi halinde ise ödemenin ücret bordrosu düzenlenmek suretiyle yapılması gerekmektedir.

24.5. Dar mükelleflerin (kurumlar dâhil) türkiye'ye getirdikleri yabancı paralarla iktisap ettikleri menkul kıymetlerin ve iştirak hisselerinin elden çıkarılmasında vergilendirme

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81. maddesinin beşinci fıkrası hükmüne göre, dar mükelleflerin (kurumlar dahil), yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin almak suretiyle Türkiye'ye bizzat getirdikleri nakdî veya aynı sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetler ile iştirak hisselerini elden çıkarmalarından doğan değer artışı kazançlarının hesabında, kazancın kur farkından doğan kısmı gelir veya kurumlar vergisinden istisnadır.

24.5.1. Yabancı paralar için yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin alma şartının kaldırılması

4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanun hükmüne istinaden, dar mükelleflerin (kurumlar dâhil) Türkiye'de iktisap edecekleri menkul kıymet veya iştirak hisselerinin karşılığında getirecekleri yabancı paralar için yabancı sermaye mevzuatına göre ilgili mercilerden izin alma şartı kaldırılmış olup, bu kapsamda mükelleflerin söz konusu mercileri bilgilendirmeleri yeterli olacaktır.

24.5.2. Yabancı paraların Türkiye'ye fiziki olarak getirilmesi veya Türkiye'deki bankalara transfer edilmesi

İstisnadan faydalanılabilmesi için Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisabına ilişkin yabancı paraların Türkiye'ye fiziki olarak getirilmesi veya Türkiye'deki bankalara transfer edilmesi şarttır. Söz konusu bedellerin Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisabından önce veya sonra getirilmesinin bir önemi bulunmamaktadır. Ancak, Türkiye'ye getirilen yabancı paraların bu kapsamda Türkiye'ye getirilmiş olduğu hususunun mükelleflerce tevsik edilmesi gerekmektedir.

24.5.3. Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisap edenlerin farklı kişiler olması

Bu kapsamda Türkiye'ye getirilecek yabancı paraların, menkul kıymet veya iştirak hisselerini iktisap edecek olan dar mükelleflerce (kurumlar dâhil) kendi adlarına getirilmesi şart değildir. Yabancı paraları yurt dışından transfer edenler veya getirenler ile bu paralarla Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin iktisap edenlerin farklı kişiler olmasının söz konusu hükümden faydalanılması açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır.

24.5.4. Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin müteakip dönemlerde başka dar mükelleflerce satın alınması

Dar mükelleflerce (kurumlar dâhil), bedeli Türkiye'ye getirilmek suretiyle iktisap edilen Türkiye'deki menkul kıymet veya iştirak hisselerinin müteakip dönemlerde başka dar mükelleflerce satın alınması ve bu menkul kıymetleri veya iştirak hisselerini satın alan dar mükelleflerin iktisaba ilişkin ödenmesi gereken söz konusu bedelleri Türkiye'ye getirmemeleri durumunda, önceki iktisaba ilişkin Türkiye'ye getirilmiş yabancı para bedeli kadarlık kısım hariç olmak üzere Türkiye'ye getirilmeyen yabancı para bedeli kısmı için kur farkı istisnasından yararlanılamayacaktır.

24.5.5. İstisnadan yararlanabilme şartı ve Türkiye'de menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşılması

Söz konusu istisnadan yararlanılabilmesi için dar mükelleflerin (kurumlar dâhil) Türkiye'de elde ettikleri kazançlarının, münhasıran bu menkul kıymet veya iştirak hisseleri dolayısıyla elde edilen menkul sermaye iratlarından ve bu kıymet veya hisselerin elden çıkarılmasından doğan değer artışı

kazançlarından ibaret olması şarttır. Bu mükelleflerin, Türkiye'de menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşmaları halinde, kur farkından doğan kazançlar da ticarî kazancın hesabında dikkate alınacaktır.

25- E-Fatura ve E-Defter Uygulamalarına Geçiş Süreleri

Bilindiği üzere 2018 veya 2019 hesap dönemleri brüt satış hasılatı 5 Milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin 1.7.2020 tarihinde e-Fatura uygulamasına geçmeleri zorunludur.

2020 veya müteakip hesap dönemlerinde bu koşulları sağlayan mükelleflerin, ilgili hesap dönemini izleyen yılın 7. ayının başından itibaren e-Fatura uygulamasına geçmesi zorunludur. **Bu kapsamda bulunan mükelleflerin 01.01.2021 tarihi itibarıyla e-defter uygulamasına da geçişleri zorunludur.**

E-Defter Uygulaması'na kayıtlı mükelleflere, e-Defter dosyaları ile bunlara ilişkin berat dosyalarının **ikincil kopyalarının**, gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde e-Defter saklama hizmeti yönünden teknik yeterliliğe sahip ve Başkanlıktan bu hususta izin alan Özel Entegratörlerin bilgi işlem sistemlerinde ya da Başkanlığın bilgi işlem sistemlerinde 1/1/2020 tarihinden itibaren asgari **10 yıl süre ile muhafaza etme zorunluluğu getirilmiştir.**

E-Defterleri, mükelleflerin kendine ait e-İmza veya mali mühürle imzalaması durumuna ilave olarak; e-Defter hizmetinden yararlandığı özel entegratörünün e-İmza veya mali mührü ile imzalayabilmesi imkanı getirilmiştir.

E-Fatura mükellefi olan şirketler ile bağımsız denetime tabi olan şirketler zorunlu kamu kurum ve kuruluşlarının ise isteğe bağlı olarak e-Defter uygulamasına geçiş yapmaları tebliğ edilmiştir.

26-Defter Tasdik Süreleri

Gerek VUK Md.221 gerekse TTK Md.64 hükümlerine göre defterlerin:

1. Öteden beri işe devam etmekte olanlar defterin kullanılacağı yıldan önce gelen son ayda (Normal hesap dönemleri için ARALIK AYI SONUNA KADAR);
2. Hesap dönemleri Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından tespit edilenler, defterin kullanılacağı hesap döneminden önce gelen son ayda;
3. Yeniden işe başlayanlar, sınıf değiştirenler ve yeni bir mükellefiyete girenler işe başlama, sınıf değiştirme ve yeni mükellefiyete girme tarihinden önce; vergi muafiyeti kalkanlar, muafliktan çıkma tarihinden başlayarak on gün içinde;
4. Tasdike tabi defterlerin dolması dolayısıyla veya sair sebeplerle yıl içinde yeni defter kullanmaya mecbur olanlar bunları kullanmaya başlamadan önce onaylatılması gerekmektedir.

27- 2020 Hesap Döneminde Bağımsız Denetime Tabi Olma Şartları

2020 hesap döneminde bağımsız denetime tabi olup olmayacağınızı istenilen bilgileri girerek aşağıdaki excel tablosu aracılığıyla öğrenebilirsiniz.

Bağımsız Denetim
Kriterleri Sorgulama 2

Yukarıda yer alan tablodaki ölçütler dışındaki şirketlerin bağımsız denetime tabi olma şartlarına aşağıda değinilmiştir.

27.1. Herhangi Bir Ölçüte Bağlı Olmaksızın Bağımsız Denetime Tabi Olan Şirketler

1) 6362 sayılı Kanun uyarınca Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;

a) Yatırım kuruluşları,

b) Kolektif yatırım kuruluşları,

c) Portföy yönetim şirketleri,

ç) İpotek finansmanı kuruluşları,

d) Varlık kiralama şirketleri,

e) Merkezi takas kuruluşları,

f) Merkezi saklama kuruluşları,

g) Veri depolama kuruluşları,

ğ) Derecelendirme kuruluşları,

h) Değerleme kuruluşları,

ı) Sermaye piyasası araçları bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören veya işlem görmeleri amacıyla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan izahname veya ihraç belgesi bulunan anonim şirketler,

i) Bir borsada veya teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem görmemekle birlikte halka arz edilmeksizin pay hariç sermaye piyasası aracı ihraç eden (ihraç ettikleri sermaye piyasası araçlarının itfa edildiği hesap döneminin sonuna kadar) veya bu amaçla Sermaye Piyasası Kurulunca onaylanmış geçerlilik süresi bulunan ihraç belgesi olan anonim şirketler.

2) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu uyarınca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerden;

a) Bankalar,

b) Derecelendirme kuruluşları,

- c) Finansal holding şirketleri,
 - ç) Finansal kiralama şirketleri,
 - d) Faktoring şirketleri,
 - e) Finansman şirketleri,
 - f) Varlık yönetim şirketleri,
 - g) Finansal holding şirketleri üzerinde 5411 sayılı Kanunda tanımlandığı şekliyle nitelikli paya sahip olan şirketler.
- 3) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında faaliyet göstermekte olan sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri.
- 4) Borsa İstanbul piyasalarında faaliyet göstermesine izin verilen; yetkili müesseseler, kıymetli madenler aracı kurumları, kıymetli maden üretimi veya ticaretiyle iştigal eden şirketler.
- 5) 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre kurulan lisanslı depo işletmeleri ile 11/8/1982 tarihli ve 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununa göre kurulan umumi mağazalar.
- 6) Aşağıdaki hak veya lisanslardan en az birine sahip olan medya hizmet sağlayıcı kuruluşlar:
- a) Karasal ortamdan ulusal televizyon yayını yapma hakkı.
 - b) Uydu televizyon yayın lisansı.
 - c) Birden fazla ile yönelik olarak kablolu televizyon yayın lisan

27.2. Bağımsız Denetim Yönetmeliği Ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Şirketler

Ekli (II) sayılı listede belirtilen şirketler için eşik değerler:

- i) Aktif toplamı 30 milyon Türk Lirası,
- ii) Yıllık net satış hasılatı 40 milyon Türk Lirası,

iii) Çalışan sayısı 125 kişi olan aşağıdaki şirketlerin art arda iki hesap döneminde, belirtilen kriterlerden en az ikisini aşanlar bağımsız denetime tabidir.

1) Sermayesinin en az %25'i kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, sendikalara, derneklere, vakıflara, kooperatiflere ve bunların üst kuruluşlarına doğrudan veya dolaylı olarak ait olan şirketler.

2) Yurt çapında günlük olarak gazete yayımlayan şirketler.

3) Çağrı merkezi şirketleri hariç olmak üzere, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve 6102 sayılı Kanununun 1525. maddesi kapsamında Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu düzenleme ve denetimine tabi olan şirketler.

4) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisans, sertifika veya yetki belgesi alıp bu Kurum düzenlemelerine tabi olarak faaliyet gösteren şirketler.

5) (I) sayılı liste kapsamında olanlar hariç olmak üzere;

a) Gayri faal olan veya faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya iptal edilmiş olan (gerekli ana sözleşme değişiklikleri ve benzeri prosedür işlemleri henüz gerçekleştirilmemiş olanlar dahil) iştirak ve şirketler hariç olmak üzere, Tasarruf Mevduatı ve Sigorta Fonunun (TMSF) iştirakleri ile mülga 4389 sayılı Bankalar Kanunu ve 5411 sayılı Kanun kapsamında TMSF tarafından denetimi ve yönetimi devralınan şirketler.

b) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında faaliyet gösteren kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile sermayesinin en az %50'si belediyelere ait olan şirketler.